

BOGOLJUB

CERKVEN LIST ZA SLOVENCE

Izhaja začeskom
vsakega mesca

Izdaja Kat. bukvarna
Tiska Katol. tiskarna

Stane: za celo leto
K 2'—; za Nemčijo
K 2'50; za Ameriko
in vse ostale zunanje
kraje K 3'—

Spisi in dopisi se
pošiljajo uredni-
štvu, naročnina in
darovi pa upravni-
štvu „Bogoljuba“
v Ljubljani

Spisi se morajo po-
slati do 10., dopisi do
15. prejšnjega mesca

Koledar za oktober.

Namen molitve za oktober, določen od sv. očeta:

Duše otrok.

	Dnevi	Godevi	Posebni nameni molitve so vsi važni dogodki, potrebe in stiske, ki bi se pripetile	Češčenje presv. Rešnj. Telesa	
				Ljublj. škof.	Lavant. škof.
1	Petek	Remigij	Kuge, lakote in vojske reši nas, o Gosp.	Ljublj. laz. D. D. D.	Laško
2	Sobota	Angeli variji	Ugodno vreme za celi mesec	Dovje	Loka
3	Nedelja	Evald (Rož.)	Bratovščina sv. rožnega venca	Tomišelj	Sv. Jak. v Dolu
4	Poned.	Frančišek As.	Redovi sv. Frančiška	Kamnik franč.	Sv. Rup. p. L.
5	Torek	Placid	Sv. oče in svetno rimsko vprašanje	Logatec	Sv. Jedert
6	Sreda	Bruno	Kartuzijanci, in puščavniki	1/2 Jošt, 1/2 Kan.	Razbor
7	Četrtek	Justina (Rož.)	Vsi, kateri krivico trpe	Bloke	Trbovlje
8	Petek	Brigita	Katoličani na Švedskem — vse vdove	Rovte n. Log.	Sv. Miklavž
9	Sobota	Dionizij	Naši begunci — Cerkev sv. Jožefa	Polom	
10	Nedelja	Frančišek B.	Šibe potresa reši nas, o Gospod	Šmihel p. Ž.	Sv. Marjeta
11	Poned.	Nikazij	Katoliško časopisje	Erzelj	Sv. Len. n. L.
12	Torek	Maksimilijan	Naši vojaki in njih vodje	Sv. Gora	Širje
13	Sreda	Edvard	Sotrudniki Bogoljuba	Rob	Jurklošter
14	Četrtek	Kalist	Vojaška služba božja	Prežganje	Videm
15	Petek	Terezija	Naše karmeličanke, karm. škapulir	Leoninum	
16	Sobota	Gal	Društva treznosti	Boh. Bela	Brežice
17	Nedelja	(P. c.) Marj. Bl.	Pobožnost presv. Srca Jezusovega	Podkraj	
18	Poned.	Luka	Bogoslovne vede	Horjulj	v Brežicah
19	Torek	Peter Alkant.	Zanemarjeni otroci	Golo	
20	Sreda	Janez Kancij.	Katoličani med pravoslavniimi	Zagorje n. Piv.	v Brežicah
21	Četrtek	Uršula	Uršulinke in njih zavodi	Ljublj. uršul.	
22	Petek	Kordula	Izobraževalna društva	Budanje	
23	Sobota	Severin	Naši Orii	Šmihel p. Koš.	
24	Nedelja	Rafael	Slovenci v tujem svetu	Dol	Trapisti v
25	Poned.	Krispin	Trdovratni grešniki	Sp. Brnik	
26	Torek	Evarist	Naša inteligenca	Trnovo (Notr.)	Sevnica
27	Sreda	Frumencij	Pijanci in preklinjevalci	Ig	
28	Četrtek	Simon in Juda	Katoliški misijoni in misijonarji	Černuče	Bizeljsko
29	Petek	Narcis	Duh krščanskega zatajevanja	Rudnik	
30	Sobota	Alfonz Rodr.	Ročno delo in krščanska popolnost	Matenja vas	
31	Nedelja	Volbenk	Vsi v oktobru umrli. Mir	Radoljica	Dobova

Odpustki

za mesec oktober 1915.

I. Odpustki celega mesca oktobra.

a) Od 1. oktobra pa do 2. novembra dobimo odpustek sedem let in sedem kvadragen vselej, kadar smo v cerkvi pri rožnem vencu in litanijah Matere božje; kdor ne more iti v cerkev, dobi isti odpustek, če doma moli rožni venec in litanije. b) Kdor je ta mesec vsaj desetkrat v cerkvi pri rožnem vencu, dobi popolni odpustek, če prejme svete zakramente in moli v papežev namen.

II. Odpustki ob določenih dnevih mesca oktobra.

1. Petek, prvi v mescu. Popolni odpustek: a) vsem vernikom, ki prejmejo svete zakramente, nekoliko premišlujejo dobrotlji-

vost presv. Srca in molijo v namen sv. očeta; b) udom bratovščine presv. Srca Jezusovega; c) udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa v bratovski cerkvi; če te brez velike težave ne morejo obiskati, pa v farni cerkvi.

2. Sobota, prva v mescu. Praznik angelov varihov. Popolni odpustek: a) vsem vernikom, ki prejmejo svete zakramente, opravijo kake pobožne vaje na čast brezmadežni Materi božji, da nekoliko zadoste za razžaljenja, storjena Materi božji, in molijo po namenu sv. očeta; b) tretjerednikom; c) udom »Dejanja sv. Detinstva«.

3. Nedelja, prva v mescu. Udom rožnivenške bratovščine trije popolni odpustki: 1. če v bratovski kapeli molijo v namen sv. očeta; 2. če so pri mesečni procesiji; 3. če v bratovski cerkvi nekaj časa pobožno molijo pred izpostavljenim sv. Rešnjim Telesom. Popolni odpustek: a) udom bratovščine

Izpraševanje vesti ob času vojske.

Vojska je tako nenavaden, izreden čas, in tudi že tako dolgo traja, da je vredno malo poprašati se: Ali preživljamo ta čas prav ali ne? Ali si obračamo to obiskanje božje v zveličanje ali v obsodbo? Ali Bog dosega z nami svoje namene, ali se božjim namenom ustavljamo? Ali gre z nami na bolje ali morda celo na slabše?

Zato dovolite, dragi bralci, da vas »Bogoljub« malo popraša, kako se kaj zadržite ob času vojske. Oglejte se v tem ogledalu, potem ga pa pokazite še drugim, da se v njem ogledajo!

1. Kaj sodite o v z r o k i h vojske, kdo je je kriv? Ali ste morda tudi vi tako močri, da mislite, da so jo napravili duhovni? Potem najbrž tudi vrjamate, da duhovni točo delajo? — Ne, tako kratke pameti vi niste! Ali pa morda slišite druge tako govoriti in obrekovati? In kaj pravite na tako abotno govorjenje? Ali ste podučili kratkopametnike, ki to vrjamejo, in hudobneže, ki to laž namenoma trosijo? Ali ste jih zavrnili krepko, če je bilo potreba? Ali ste prepričani o tem, kar je edino pravo, da je vojske kriva človeška hudobija: ošabnost, nevoščljivost, pohlepnost, sovražnost, krvoželjnost, — pripustil pa to je pravični Bog v kazen in pokoro grešnemu človeštvu? Povejte to tudi drugim, ki tega še dozdale ne vedo! — Ali pa kaj godrnjate zoper naredbe božje? Pravimo božje, ker da s človeškimi naredbami niste vedno zadovoljni, to je že mogoče. Toda ubogati je pa le treba. Ako pa je pritožba mogoča, se pa le srčno, a mirno pritožite!

2. Ali imate kake domače in sorodnike v vojski? Kako ste jih opremili in pripravili za to strašno pot, — v smrtno nevarnost, morda v smrt? Ali so pač opravili pred odhodom dobro spoved? Ali ste jim pa naročili, n a j t u d i p r i v o j a k i h, če jim bo le mogoče in kolikorkrat

jim bo mogoče gredo k spovedi in k s v. o b h a j i l u, ker po enkrat opravljeni spovedi lahko še velikokrat grešijo, smrtno grešijo in se s tem postavijo v nevarnost večnega pogubljenja? — Kaj pa menite, ali vaši dragi v vojski vedo, da je (po leg spovedi) popolno kesanje tista zlata nitka, s katero se lahko vsak trenutek, dokler so še živi, potegnejo iz brezna večne pogube? Kaj menite, ali znajo ti vaši dragi to zlato nitko tudi pridno sukati in rabiti? Ako ne, ali bi jih ne mogli vi poučiti? — Kaj pa, ali vojakom kaj pišete? Kaj jim pa pišete? Da je sosedova Franca umrla, da je v Korenov kozolec treščilo, da je vaša kravica telička imela, pa koliko ste naželi in namlatili. Te in take reči, kajne? Je že prav vse to, — ali pa jim dodate tudi kaj božje, krščanskega? Poprašajte jih, poprašajte, če obude popolni kes vsak večer in pred vsako nevarnostjo! — Ali imajo ti vaši vojaki pri sebi znamenja dobrega kristjana: rožnivenec, svetinjo in škapulir? Ali imajo posebno molitvenik ali mašne bukvice? Ali vam je znano, da so pred enim letom izšle take bukvice, posebe za vojake spisane, ki se jim je reklo »Slovenskim fantom«; ravno zdaj so pa izšle zopet druge, ki se jim pravi »K r š č a n s k i v o j a k« in stanejo vezane samo 30 vinarjev, to je 15 krajcarjev stare veljave, zlato obrezane pa 50 v. Ali ste jim jih že kupili in poslali? Če ne, zakaj ne? Morebiti se vam škoda zdi dati nekaj vinarjev za stvar, ki lahko reši dušo vašega sina, brata ali očeta! — Morebiti pride vaš vojak tudi kaj domov? Kako se obnaša v tem času, ali ima potrebno pamet in resnobo, ali celo v tem resnem času, ko nevarnost zanj še ni minila, hodi po nevarnih, nečimrnih, grešnih potih. In ali gre v tem času tudi gotovo k spovedi? — Morebiti imate pa doma tudi še sina ali moža, ki bo šele šel k vojakom? Ta ima dosti

časa, da se dobro pripravi na nevarno pot. Kako se pripravlja?...

3. Kaj pa, če imate pri vaju vojske ranjence, strežnike ranjencev, trén ali kaj takega? Kako se vedete do njih? Posebno kako vé, dekleta in žene? Ali ste dovolj previdne, jim greste izpod nog in izpred oči, kar najbolj morete? Ali se le prerade sučete in smučete okoli njih? No, no, ve bralke »Bogoljuba«, o vas si kaj takega ne moremo misliti. So pa druge, ki znore, kakor hitro jim možki pomežika, posebno če je v cesarski sukni. Svarite in krotite take »norice«, kar morete. Posebno če so to vaše hčere, sestre ali sorodnice! Ali matere pazite dovolj na svoje hčere in deklet?! — Ali se v tem oziru gode v vaši vasi, trgu ali mestu kake nerodnosti? Varujte čast žensko, varujte čast svojega kraja! Stopite takim nerodnostim z združenimi močmi in z vso odločnostjo nasproti!

4. Kaj pa dobrotelost ob času vojske, ali jo kaj gojite? Prilike in potrebe je več kot dosti. Ali morda za ranjence kaj delate, pripravljate ali zbirate, da jim malce olajšate trpljenje? Ravnotako tudi za vojake na bojišču. Zima se bliža, vojske pa noče biti konec. To bodo reveži zopet prezebali in zmrzovali; ali jim ne bomo nič pomagali? Čas je zopet, začetni pripravljati in plesti gorko zimsko obleko. Ali storite v tem času velikih potreb v pomoč bližnjemu, kolikor premorete? — Dovolite, da vas tudi malo poprašamo, kako rabite podporo, kateri jo dobivate? Ali jo rabite pametno za resnično potrebne reči? Ali pa si ga na ta račun na skrivaj ali tudi očitno časih privoščite en glažek al pa dva ali pa še malo več? Ali kupujete nepotrebne preširne obleke zase in za svoje hčere, ki se nosijo po najnovejši pariški modi, čeprav so morda doma pod slamnato streho, ali pa otroke svoje prav neumno gosposko pacite, kakor bi bili kakj grofiči, ko so le kmetiči ali celo nemaniči! (O tem bo prizadetim potreba enkrat še posebej vest izprašati.)

5. In kako je z molitvijo v tem času velike sile in potrebe? Ali ste pomnožili svojo molitev v primeri s temi velikimi potrebami? Koliko več molite zdaj mimo prej, pred vojsko? Koliko bolj obiskujete cerkev in božjo službo ter prejemate sv. zakramente? Ali molite s tisto sveto silo, s tistim žarom srca, ki ga zahteva sedanja silna stiska? In to posebno, če imate katerega svojih v vojski? — Ali se zadovoljite

kakor prej samo z enim precej zaspanim in zdrdranim rožnim vencem? Ali bi bilo preveč, ko bi vsi, ki ne morejo k sv. maši, molili poleg večernega še vsako jutro en rožni venec? Žalibog, da ni opaziti, da bi se splošno mnogo več molilo. Posamezniki že, posamezniki; n. pr. v Ljubljani se v stolni cerkvi od početka vojske do danes vsak večer moli molitvena ura; in tista truma dobrih duš, ki se tam zbira, je še do danes zvesta ostala tej izredni pobožnosti; tudi po nekaterih drugih cerkvah imajo vsako jutro ali vsak večer svojo vojno pobožnost. Iz redne pobožnosti se sploh večkrat napravljajo; — da bi pa ljudje splošno redno mnogo več molili, tega pa ni opaziti. Pri sv. maši ni videti dosti več ljudi kakor druga leta. Seveda dela imate veliko; polje hoče biti obdelano, delavcev pa manjka. Zares, pridni ste, zelo pridni, to se vam mora priznati; še hitreje je letos polje obdelano kakor druga leta. To je gotovo lepo, — toda eno (delo) je treba storiti, drugega (molitev) pa ne opustiti! In če v delavnik res ne morete, ali molite vsaj v nedeljo kaj več? In če ne morete sami toliko moliti, pa bi pošiljali vsaj otroke v cerkev! Ljubljanski škof so že v prvem svojem pastirskem listu o vojski pozivali otroke na »molitveno vojsko«; pozneje smo jih že vabili k pogostnemu sv. obhajilu, — a otrok ni nič posebno veliko po cerkvah in še manj pri sv. obhajilu. Zakaj jih ne pošljete v cerkev? Vsaj od onih hiš, kjer imajo kakega svojca v vojski, naj bi šel vsak dan vsaj po eden k sv. maši in če mogoče k sv. obhajilu, da molijo tam, naj bi ga Bog varoval časa in večne nesreče. To bi pač ne bilo preveč! — Ali molite za domovino slovensko, da bi nama te vojske ne raztrgala in ne uničila? Kje je molitvena vojska v ta namen, na katero smo pozvali posebno vas, družbenike Marijine?! Kako se sučete ta vojska v posameznih župnijah? — In za umirajoče, kako molite? Ali kaj mislite na to, koliko jih vsak dan pade na bojišču in gredo v večnost? Kakšno večnost?! Ali veste, da se pekel in nebesa borita za te duše, kdo jih bo več dobil? ... Vaša molitev bi jih lahko marsikaj rešila! Hitite, molite, gasite peklenški ogenj, rešujte duše z molitvijo! Ali vzdihujete zanje prav pogostokrat in prav prisrčno: Presveto Srce, ki si samo prestalo smrtne bridkosti, usmili se umirajočih! Pridi, pridi na pomoč svojim slu-

žabnikom, ki si jih odrešil s svojo dragoceno krvjo! in k Materi božji: Prosi, prosi zanje zdaj in ob njih smrtni uri! S svojim Sinom jih spravljaljaj, svojemu Sinu jih priporočuj in izročuj! In če že ne morete nepretrgoma moliti, ali darujete vsak dan in večkrat na dan svoje delo, trpljenje in žalosti v isti namen? Ali se spominjate v molitvah tudi padlih vojakov? Ali nabirate pridno odpustke in jim jih darujete? — Ali dodaste molitvi večkrat tudi kako prostovoljno pokoro, zatajevanje v pijači ali jedi ali v čem drugem, kakor sveti oče to izrečno želijo?

6. Kako je sicer življenje pri vas zdaj ob času vojske? Ali se pozna na ljudeh, na njih govorjenju in življenju, da se zavedajo, v kako resnem in žalostnem času živimo? Da Bog zahteva in pričakuje od nas ponižnosti, priprostosti, treznosti in spreobrnjenja? Ali so prenehale vse slabe razvade, katerim so bili ljudje vdani? Ali fantje, kolikor jih je še doma, mirujejo ponoči? Ne, tudi zdaj ponočno vpitje ni povsod popolnoma prenehalo! Kako neukrotljiva razbrzdanost! Ali

se dekleta nosijo ponižno, kakor je temu žalostnemu času primerno? Ne, ne, modna norost se tudi pred vojsko noče prav nič umakniti, ampak se ravno sedaj prav vsiljivo širi in šopiri gori do zadnje hribovske bajte! In kako je z nesrečnim pijačevanjem in nepotrebnim popivanjem? Ali je ponehalo? in so se pijanci kaj poboljšali? Ali se vam kaj toži po žganjarskih kotlih, ki so bili pobrani za vojne namene? Ali ste pričeli sadje obračati v zdravo hrano namesto v strupeni alkohol? — Ali sploh opazite, da so se ljudje v času vojske v čem poboljšali? Ali je Bog s to strašno šibo že svoj namen dosegel? Ali se mu hočemo ustavljati še dalje? Ali naj nas šiba še dalje in še hujše, dokler ne ukloni našega ošabnega tilnika?...

Vprašajmo se o vsem tem resno, in če nam vest očita kako lahkomišelnost v tem strašnem času, odpravimo jo in popravimo ter — kolikor je na nas ležeče — storimo vse, kar moremo, da izpolnimo božje namene, da nas ne bo enkrat zadelo očitiranje, da nismo spoznali časa božjega obiskanja!...

Moja duša ljubi Kralja . . .

Moja duša ljubi Kralja,
solnca žar njegov je tron,
žarna ga obdaja halja,
v kroni zvezd je milijon.

Lep je, da ga luna gleda,
občuduje zvezdna noč,
blagoslov mu je beseda,
v roki je vesoljstva moč.

Božji znak na čelu jasnem,
okrog ustien plava mir,
mir v očeh — v pogledu krasnem
v srcu vse ljubezni vir.

Žezla nihče mu ne vzame,
večen prestol je njegov,
križ je ljubil, nosil zame,
spas je moj in blagoslov.

Ljubi limbarje deviške,
ljubi zmučenih solzé,
ljubi čednosti svetniške,
in tolaži vseh gorje.

Kralja ljubi duša moja,
dom njegov in moj — oltar,
le še hip skrbi in boja,
v veke Kralj osreči stvar.

M. Elizabeta.

Tri svete maše na vernih duš dan.

To je novica, ki bo razveselila vse prijatelje ubogih duš v vicah: **Odslej bo smel vsak mašnik kakor na sveti dan tudi na vernih duš dan tri svete maše opraviti.**

To je dar sv. očeta Benedikta XV. vernim dušam, posebno pa še dušam pad-

lih vojakov. Zgled sv. očeta bodi tudi nam spodbuda, da pridno molimo in darujemo za duše padlih bojevnikov!

Govorilo se je že dalj časa, da bo morda enkrat ta pravica duhovnikom iz Rima podeljena. Silna smrtna žetev v tej

vojski je Benediktu XV. dala povod, da je to željo uresničil.

Dotični odlok svete stolice je izdan letos 10. avgusta. Te tri sv. maše se imajo opraviti na sledeče namene: 1. na namen mašnika samega, 2. za vse verne duše v vicah sploh in 3. na namen sv. očeta. Namen sv. očeta pri tem pa je ta, naj bi bile

sadu teh sv. maš deležne zlasti one duše, za katere so bile sv. maše-obletnice ustanovljene, a so se ustanove v teku let iz raznih vzrokov ali skrčile ali popolnoma pozgubile.

Gotovo bodo to novo naredbo vsi dobri kristjani z veseljem pozdravili in bodo zanjo sv. očetu hvaležni.

Radeckijev rožni venec.

Pisali so leto 1848.

Grof Radecki, vrli avstrijski general, je s svojo hrambo armado večkrat porazil Pijemonteze. Zmaga pri Kustoci 23. do 25. julija je bila odločilna. Poraženi kralj Karl Albert je skušal rešiti sebe in armado z divjim begom. Zmagovalec pa mu je bil trdo za petami ter je hitel proti Milanu, glavnemu mestu uporne Lombardije.

Kljub sijajni zmagi so morale tudi avstrijske čete mnogo trpeti. Bile so utrujene od silnih naporov. Prebivalstvo jim je bilo sovražno. Pijemonteški vojaki so jih večkrat po malem napadali, da bi si prisvojili živeža ali da bi krili svoje umikanje. Tako so se vršili dan na dan mali boji, ki pa so na obeh straneh zahtevali mnogo žrtev.

Nekega dne so zopet napadli sovražni lovci našo patroljo. Nekaj naših je padlo. Eden pa je bil težko ranjen. Okrvavljen je ležal na meji ob cesti. Vojaški duhovnik prihiti k njemu ter moli z njim. Kar prijezdi na mesto feldmaršal Radecki s svojim spremstvom. Takoj ustavi konja ter zahteva pojasnil. Ginjen stopi sivolasi vojvoda s konja ter se približa ranjencu.

»Ali ni več pomoči?« vpraša tiho okoli stoječe vojake.

»Ne, ekscelenca! Strel skozi pljuča!« mu odgovoré.

»Ali je že duhovnik storil svoje dolžnost?«

»Da; ranjenec je sam prosil zanj.«

»Prav tako, otroci,« reče zadovoljen »oče Radecki«, kakor so ga nazivali vojaki. Razveselilo je vrlega vojvoda, da je vojak pripravljen umreti kot kristjan. Njegovo veselje se je povečalo, ko je ugleдал v rokah umirajočega rožni venec. Znano je, da je bil oče Radecki kaj pobožen mož ter je rad molil sv. rožni venec.

Radecki stopi k umirajočemu. Vojak, krepak mož v najlepši dobi, odpré oči ter se nasmehlja, ko spozna vojskovodja.

»Oče Radecki —«

»Da, jaz sem. Ali imaš še kakšno željo, moj sin, ki bi ti jo lahko izpolnil?«

Vojak ga žalostno pogleda in reče: »Ali moram res umreti?«

»Mora se zgoditi, moj sin, ne smem ti tega prikrivati; tvoje ure so štete. Juna si! Glej smrti pogumno v obličje!«

»O zame mi ni nič. Sklenil sem svoj račun z Bogom in sem miren. Toda moja žena, moji otroci...« Debeli solzi zdrčita po licih umirajočega. Utrujen umolkne.

Tudi feldmaršal je bil globoko ginjen.

»Ali imaš še kakšno željo?« ponovi vojvoda, »povej mi jo; izvršil jo bom, ako bo le v moji moči!« Vojak se skuša pokonci skloniti. Radecki stopi k njemu in ga ljubeznjivo podpre. Umirajoči pa mu moli z zadnjimi močmi nasproti svoj mali, srebrni rožni venec s starinskim križcem.

»Prosim, sporočite moji ženi, da sem padel za svojega cesarja in ji pošljite tale rožni venec. Marjeta Herten v...« ter imenuje vas na Nižje Avstrijskem. »Rožni venec naj hrani moj najstarejši sin kot spomin na svojega očeta; spominja naj ga, da naj tudi on zvesto služi cesarju in domovini, kot sem, hvala Bogu, storil jaz. Sicer pa priporočim svoje Bogu, ker so izgubili očeta — —«

Umirajoči bolestno zaječi ter brez moči omahne na svoj plašč, ki so mu ga tovariši pogrnili pod zglatve.

Feldmaršal opazuje razburjen mali rožni venec, ki je bil zelo lepo izdelan; zopet se ozré na lepe moške poteze umirajočega, ki se mu zdé znane.

»Odkod imaš ta rožni venec?« ga vpraša.

»Dedščina je po mojem očetu« odgovori vojak.

»In tvoj oče? Od koga ga je prejel?« povprašuje feldmaršal dalje.

»Ako se ne motim, od tujega častnika, ki mu je nekoč izkazal uslugo. Več o tem ne vem. Oče ni o tem več govoril. Do zad-

njega se ni hotel ločiti od tega rožnega venca. Šele umirajoč mi ga je izročil z naročilom, naj ga visoko cenim ter večkrat molim za tistega, čegar lastnina je bil nekdanj.

Radecki, globoko ganjen, prime umirajočega za roko ter reče: »Tisti častnik sem bil jaz; tvoj oče mi je takrat rešil življenje. Vendar ni hotel nič slišati o tem; neznano mi je ostalo celó njegovo ime. Sedaj je Bog tako namenil, da naj se za svojo rešitev izkažem hvaležnega njegovim vnukom. Ne bodi več v skrbi zaradi svojih, moj sin! Še naprej bodo imeli svojega hranitelja in varuha, samo da ta ne bo več Hertlen, ampak Radecki.«

Oči umirajočega zažare veselja in hvaležnosti. Hoče poljubiti roko vojvoda, toda moči nima več. Le s težavo se zašepeta: »Bog plačaj tisočkrat! Blagoslovi naj vas mili Bog!« — in duša vojaka splava tje, kjer ni več borb in vojskâ. Njegovi tovariši hitro izkopljejo jamo. Preko ravni se čuje kratka salva iz pušk. Feldmaršal in častniki stoje odkriti poleg, ko zagrebejo mrtvega junaka.

In vojska se pomika dalje. Dolžnost kliče. Vojak se ne sme muditi. Nježnih čutil vojska ne pozna. Vojske osoda se glasi: Danes meni, jutri tebi!

Vojvoda jezdi dalje, zatopljen v resne misli. Njegovi spomini hite nazaj, ko je bil on, sedaj od vseh oboževani in slavljeni vojskovodja, še priprost stotnik. Nekega dne je jezdit na sprehod. Njegov rjavec, sicer krotak kot jagnje, je bil silno nemiren. V mestu ga je še krotil. Toda zunaj mesta je konj popolnoma podivjal; s povzdignjeno glavo je dirjal naprej; nič niso več pomagale vajeti in stotnikov klic. Naposled izgubi Radecki vso oblast nad konjem; komaj se drži v sedlu, da ga žival ne vrže na tla. Bil je jezdec v veliki nevarnosti; pot je bila skalnata; vsak trenutek lahko telebi ob drevo. Nesreča bi bila gotova. V največji nevarnosti skoči kmečki delavec, ki je slučajno šel mimo, pogumno konju v vajeti, krepko prime splašeno žival za uzdo ter jo potegne z nadčloveško močjo k tlom. Ta trenutek porabi stotnik ter spretno skoči raz konja.

Toda žival se še sedaj ne umiri. Divje bije krog sebe, z glavo maha naokrog ter se skuša krepkemu možu iztrgati. Kmet ga pa ne izpusti; osupne; zdi se mu, da čuti duh tleče gobe in zares, hipoma potegne tlečo gobo iz ušesa uboge živali.

»Tukaj je vzrok, zakaj je žival tako divja, gospod stotnik!« reče prijazno;

»sama ta goreča goba ni prišla v uho konja; to je zločin!«

Častnik prebledi. Zdi se mu, da pozna povzročitelje tega zločina. Strogo je zahteval vojaški red in je še isto jutro nekatere ostro kaznoval.

Radecki sklene preiskavo preložiti na poznejši čas; sedaj hoče zahvaliti svojega rešitelja. Obe roki mu pomoli nasproti: »Kako naj vas zahvalim, dobri mož? Brez vas bi bil jaz sedaj morda že mrlič?«

Toda kmet se ponižno brani. »Vi mi niste nič dolžni, gospod stotnik. Storil sem le svojo dolžnost kot človek in kristjan.«

»Ne, ne; take dolžnosti bi ne storil vsak tako hitro in pogumno« reče Radecki ter pristavi: »Povejte, kaj morem za vas storiti; kako se pišete?«

»Saj ni potreba, da bi to vedeli, gospod stotnik! Kaj bi si ubijali še svoj spomin z mojim imenom. Pustimo to! Zdi se mi, da imate glavo na pravem koncu. Moje plačilo naj bo zavest, da sem cesarju ohranil vrlega častnika.«

»No, pa vzemite v spomin in kot znak hvaležnosti vsaj tale rožni venec. In če bi kdaj potrebovali moje pomoči, pridite ž njim ter vprašajte po stotniku grofu Jožefu, Janezu Radeckiju, morda bom med tem postal že kaj več...«

»Rožni venec rad vzamem; ne želim pa, da bi vam bil kdaj nadležen. V časti ga hočem ohraniti, ter pridno nanj moliti, da naj vas Bog blagoslovi ter pripelje do najvišje vojaške slave.«

Jeli priprosti mož kot prerok gledal v bodočnost? Zares. Radecki je postal velik dobrotnik cesarjev ter rešitelj domovine.

Svojega dobrotnika odslej ni več videl. Šele danes je hotela božja previdnost, da se je sešel s sinom njegovim; in rožni venec umirajočega ga opomni: sedaj je napočil čas, da izkažeš dejansko svojo hvaležnost. Veselilo ga je pa tudi, da vrli kmet nanj ni pozabil. Njegov dar je visoko cenil ter zanj molil, ko je čul o slavnih delih Radeckijevih. Nehote zgrabi za svoj rožni venec v žepu ter sklene, da bo skrbel z vso močjo za družino padlega junaka.

Radecki je držal besedo. Lastnoročno je pisal vdovi Marjéti Hertlen ter ji previdno sporočil o junaški smrti njenega moža. Zagotovil jo je obenem, da ne bo nikdar trpela pomanjkanja, in da bo po očetovsko skrbel za rodbino. Najstarejšega sina, kateremu je zapustil umirajoči

oče Radeckijev rožni venec, je poslal v kadetsko šolo; postal je častnik ter je padel kot junak v bojih l. 1866. Drugemu sinu je preskrbel Radecki veliko posestvo. Bil mu je tudi birmski božer. Med birm-

skimi darili, ki jih je stari general dal birmancu, je bil tudi mal, srebrn rožni venec, ki je bil narejen po vzorcu bratovega rožnega venca.

Oče naš, kateri si v nebesih . . .

Tebe, ki poznaš bridkosti naše,
Tebe, ki Ti vsa oblast je dana
in Te ne obsežejo nebesa,
kličejo vsa srca zvesto vdana.

Oče naš, kateri si v nebesih!
Stegnil si desnico maščevalno;
daj, prikrajšaj stiske naših dni,
spet Ti pel bo človek pesem hvalno.

Oče naš, kateri si v nebesih!
Ako čuješ vsemogočni ti nad nami:
če preti nam smrt, ves svet grozi,
trden nam korak bo pod nogami.

Le zaupaj srce, ki vzdihuješ,
da iz stiske silne ni izhoda;
pomni: »Ni osramočen še bil,
ki zaupal trdno je v Gospoda!«

S. Serafika.

Molite za duhovnike!

(Dalje.)

Sv. maša.

Noben človek ne more zadosti natančno razložiti, kaj je sv. maša. Cerkveni zbor v Tridentu je izrekel: »Priznati moramo, da ne morejo verniki Bogu nič boljšega darovati, kakor to strašno daritev.« Še Bog ne more kaj svetejšega napraviti, kakor je ta sv. daritev. Saj se daruje Jezus Kristus sam, ki zasluži vso čast v nebesih in na zemlji, torej je dar neskončnega zaslužnja za nas. Sv. Avguštin pravi, da še angeli pridejo k sv. maši in podpirajo duhovnika, kateremu strežejo pri sv. opravi lu kakor služabniki in se zbirajo okoli oltarja. Sv. Janez Krizostom trdi, da obdajajo angeli altar med sv. daritvijo.

Ni čudno, da je župnik v Arsu v svetem navdušenju zaklical: »O, kaj je vendar duhovnik! Bog sam mu je pokoren. Na njegovo besedo pride iz nebes, da se skriva v mali hostiji. Sv. maša je največji dar, ki so ga ljudje kdaj prejeli na svetu. Mi se čudimo, ko beremo, da je bil sam Bog pokoren Jozvetu. Ko je v najhujšem bojnem metežu zaklical Jozve: »Solnce stoj,« je Bog ustavil solnce, ki je toliko časa sijalo, da je Jozve sovražnike premagal. Še veliko večji čudež se pa zgodi, ko Bog posluša kratke besede duhovnika in pride na oltar, kadar ga pokliče. Pride tudi na besede duhovnika, ki je njegov sovražnik.«

Sv. Bonaventura trdi, da Bog ljudem pri sv. maši ne izkazuje manjše milosti, ka-

kor jo je pri svojem učlovečenju. Res visoka je čast duhovnika. Sv. Avguštin je to premišljeval in zaklical: »O čudovita čast! Sin božji vzame v rokah duhovnikovih meso nase, kakor nekda v naročju Device.«

Ko bi se odprle naše oči in bi le enkrat videli pri povzdigovanju velika čuža božja! Toda Bog ne dopusti, ker nam noče vzeti zasluge sv. vere. — Sv. maša je najlepši cvet in najboljši sad na prelepem drevesu sv. Cerkve. — Le pomisli natančno, koliko časti da sv. maša Bogu! Ena sveta maša počasti Boga bolj, kakor vse molitve in vsa pokora svetnikov, kakor vsa dela apostolov, kakor vse trpljenje mučencev, kakor vsa ljubezen serafov ali celo ljube device Marije. Saj je vsa čast, katero more Bog prejeti od svojih tudi najboljših stvari, le končna, ima svoje meje. Sin božji, ki časti Boga pri sv. maši, pa izkazuje neskončno čast.

Če pomislimo, kolika čast se daje Bogu po sv. maši, bomo goreče molili: »Oče, pošlji delavcev v svoj vinograd, daj nam še več mašnikov, da se bo Tebi po celi naši domovini dajala še večja čast! Torej je naša dolžnost goreče za duhovnike moliti.

Sv. Marjeta Kortonska je večkrat molila: »O, zakaj nimam toliko jezikov in toliko src, kolikor je listja na drevju in kapljic v morju, da bi Boga mogla zadosti ljubiti in hvaliti.« Odrašenik se ji prikaže in

**Sv. Dominik
prejme sveti rožnivenec.**

reče: »Hči, bodi potolažena! Z eno samo mašo, pri kateri si pobožno pričujoča, mi izkažeš tako čast, kakor želiš in še veliko več.« — Sv. Terezijo je enkrat Bog posebno obsipal z milostmi. V strahu je zaklicala: »Moj Bog, moj Bog, kako naj se Ti uboga stvar dostojno zahvalim?« Precej je slišala odgovor: »Bodi pobožno pri sv. maši!«

Grešniki smo. Vsakega teži teža njegove vesti. Če so svetniki trepetali pred bližnjo sodbo božjo, kako strašen bo za nas dan odgovora pred Vsevednim! — Zdaj ga moremo še potolažiti. Najboljši pripomoček, da napravimo pravočasno spravo z Bogom, je sv. maša. Sv. Mehtildi je bilo razodeto, da ga ni grešnika, ki bi se ne spreobrn timer, če je pobožno pri sv. maši. — Bog nam daje milost vsak čas, če je prosimo pri zasluženju Jezusovem. Pri sveti maši jo daje obilnejše, ker nam sam Jezus Kristus pomaža moliti. Zveličar je enkrat rekel sv. Jederti: »Vselej, kadar je kdo pobožno pri sv. maši in se res potruditi zbran ostati, ga gleda moj Oče z veseljem, ker ima veliko veselje nad trikrat sv. hostijo.« Odrešenik je pristavil, da si podvoji srečo v nebesih, kdor je prav pobožno pri sveti maši.

In kaj je sv. maša za duše v vicah! Te

reve natančno vedo, kaj je sv. maša za njih trpljenje. Iz usmiljenja do duš v vicah molimo veliko za duhovnike, molimo posebno pri sv. maši!

Sv. maša je obenem najboljši pripomoček, da nam Bog dá gorečih duhovnikov. Neki pater je maševal v kapeli sv. Karola v Neaplu. Daroval je sv. mašo za ministranta, ki mu je strešel z največjo zbranostjo. Ta ministrant, Frančišek Mastrili, je postal misijonar v Indiji. S svojo gorečnostjo je v neizmernih trudih spreobrn timer veliko pogánov. Ko je molil na grobu svetega Frančiška Ksaverija v Eoi in premišljeval velike božje milosti, katere mu je Bog dal, in svojo nevrednost, ga je nenadoma božja luč obsijala. Spoznal je, da se ima za milost poklica in večino družih milosti zahvaliti sv. maši onega patra, kateremu je ministriral. Umrl je kot mučenec na Japonskem. Posnemajmo ta zgled. Le položimo pri sv. maši vsa dobra dela v roke Marijine in prosimo dobro Mater, da jih daruje nebeškemu Očetu in nam izprosi obilo dobrih duhovnikov. Recimo pri povzdigovanju: »O moja dobra mati Marija! To sv. daritev položim v tvoje roke. Daruj jo nebeškemu Očetu za vse duhovnike! Naj pokliče Tvoj Sin dosti gorečih delavcev v svoj vinograd!« **Anton Oblak.**

V rajskem objemu.

Zarja je mladega jutra rudela,
jutranjo pesem škrjanček je pel,
duša je Ženinu proti hitela,
ki jo nevesto je gorško objel.

Lice je njeno vzžarelo radostno,
ko ji nebeško je roko podal,
srce je vspalalo ob srcu skrivnostno —
večni Rešitelj je poleg nje stal...

Zdaj je utéšena sila zelenja,
v rajskem objemu miruje srce,
prosto vseh spon in čutil hrepenenja,
skrite bolesi v njem več ne skelé.

On je, ki zemeljsko srce osreči,
V Njem si spočije delávec potán,
v Njem se ozdravljen spet dvigne trpači,
v Njem je rešitve in upanja dan.

O, kako sladka bo v rajskem objemu
zadnja ločitev iz solznih dolin,
ko v neizmernost se vračal bom k Njemu,
Kralju, gospodu nadzvezdnih višin!

Limbarski.

Srce Jezusovo — ti si moje solnce!

Sv. maša, najdragocenejši Jezusov spomin.

V bavarskem gorskem mestecu Oberammergau ve vrše vsako deseto leto krasne pasijonske igre, h katerim hite ljudje vseh stanov iz vseh delov sveta, da gledajo sveto trpljenje Gospodovo ter se vtope vanje. Gledalcem se zdi, da vidijo pred seboj živega Kristusa, trpečega in umirajočega; solze jim zalivajo oči pri teh pretresljivih prizorih. In vendar je to le gola predstava. Vloga Kristusa igra umrljiv, nam podoben človek.

Sedaj poglej sv. mašo, dragi bogoljub! To pa ni le gola predstava, ampak živa resnica. V sv. maši Kristus ne odstopi svoje velike vloge nobenemu človeku! On sam v lastni osebi nastopa kot veliki duhovnik in zastopnik človeškega rodu ter prav resnično obnavlja pred nami svoje trpljenje in smrt, četudi tega naše telesno oko ne opazi. In on gleda raz svoj oder — t. j.: raz oltar doli v prostore svetišča, da vidi, kdo je navzoč in se željno vtaplja v veličastno, nad vse sveto daritev njegovega trpljenja in smrti! Tega nikdar ne pozabi pri strašni tej daritvi! Posnemaj sv. Viljema, nadškofa v Bourges-u, čegar srce je bilo pri vsaki sv. maši prepolno svetih čustev, v čegar očeh so se iskriale solze ginenja in ljubezni. »Ako pomislim,« tako se je izrazil, »da se Jezus Kristus na oltarju daruje kot žrtev nebeškemu Očetu, čutim ravno tisto žalost, kot da ga vidim na Kalvariji, na križu visečega.« Ako med sv. mašo pobožno moliš žalostni del svetega rožnega venca ali sicer misliš na trpljenje Kristusovo, te bodo nehote navdajala enaka čustva...

Toda pomni ter si vtisni globoko v spomin naslednjo nadaljno resnico:

Prisv. mašine obnavlja tvoj Zveličar le svojega trpljenja in smrti; v njej ponavlja na tajnosten način vse skrivnosti svojega učlovečenja, rojstva, življenja, trpljenja in svoje smrti, svojega vstajenja in poveličanja. Stalno se je torej Jezus naselil med nami ter vse te skrivnosti obnavlja in jih bo obnavljal do trenutka, ko bo prišel z velikim sijajem soditi žive in mrtve. Opravičeno piše celo protestantski modroslovec Hegel: »Sv. mašna daritev je najvišja točka, v kateri se vrši pred posamniki cela zgodovina Jezusova.«

O sladka zavest: Oltar, ti si naš Nazaret, naš Betlehem, naša Kalvarija, naš raj na zemlji! Da srečnejši smo od sovrstnikov Kristusovih! Ti so mogli le v kratki dobi treh let Odrešeniku tožiti svoje gorje, občevati z njim. Mi pa lahko vsak dan pri sv. maši z njim osebno občujemo, ga prosimo ter si prisvajamo bogate sadove Kristusovega življenja in odrešenja.

»O, ko bi to pomislili,« je vzkliknil bl. župnik Vijanej, »kaj je sv. maša, bi umrli, da, umrli bi od ljubezni in hvaležnosti do milega Zveličarja!«

Oltar, ti naš Nazaret! Saj na tebi dan za dnem obnavlja večna Beseda svoje učlovečenje, kot je to storila v davnih časih v Galilejskem mestecu. Lepo piše sv. Avguštin: »O častitljiva odlika mašnikov! V njihovih rokah se učloveči Beseda božja prav tako, kot v telesu Device.« Nazaretska Devica je rekla: »Zgodi se mi po tvoji besedi« in Beseda je postala meso; mašnik pa reče nad kruhom: »To je moje Telo!« in glej Jezus biva v sveti hostiji. Obojno pa je veliko delo Sv. Duha. Pri vsaki sv. maši hvali in poveljuje Kristus za veliko čudo učlovečenja, ki se obnavlja pred teboj in za tebe!

Še druga ljubka skrivnost se obnovi na oltarju: Marijino obiskanje tete Elizabete. Mil dogodek ti stopi pred oči: Božja nevesta hiti preko gorâ k svoji teti, oznanit jej preveselo vest učlovečenja; spremljajo jo trume angelov; ko pride v Caharijevo hišo prinese blagoslov, mir, veselje... To je čudapolno delo božjega Deteta, ki ga nosi pod srcem. Moli, dragi bogoljub, istega učlovečenega Boga pri sv. maši ter z Elizabeto blagruj božjo Mater in njenega Sina: »Blažen je sad tvoje telesale! Prosi Marijo, naj doseže od svojega Sina, da donaša tudi tvoji hiši, tebi in tvojim po sv. maši mir, blagoslov, srečo!

Prizorišče se spremeni. Cerkev postane Betlehem, oltar pa jaslalice!

V sladkem, veselem spominu živi v človeštvu blažena sv. noč milosti polnega rojstva našega Odrešenika, v kateri je odmevalo petje angelov na betlehemske polju: »Slava Boгу na višavah in mir ljudem na zemlji.« In angel sporoča: »Oznajam vam veliko veselje...« O, ko bi bili živeli takrat, kako bi bili s pastirji radostno hiteli molit božje Dete; saj smo

podučeni stokrat bolj, kot so bili priprosti, neuki pastirji. Skoraj se nas poloti neka otožnost zaradi tega. Toda otožnost na stran! Tudi nam doni nasproti angelski slavospev: »Gloria in excelsis Deo« raz naših oltarjev; ponavljajo ga pri sv. maši naši mašniki. Mašnik spregovori besede posvetitve. In glej! Na altarju, na belem korporalu (telesniku) počiva božje Dete, zakrito v ljubko podobo kruha in vina. Pridite, molimo tudi mi pri sv. maši sladko betlehemsko Dete! Pevajoče angelske trume krožijo krog altarja ter nas spodbujajo k molitvi. Kaka sprememba! V Betlehemu je molilo božje Dete le malo število bornih pastirjev v revnem hlevu. In danes! Glej, dragi bogoljub, brezštevilne cerkve krščanstva! To so gradovi učlovečenega božjega Sina! Celi narodi hite v te cerkve, ki so jim drugi Betlehem! O srečna duša, ki slediš milosti tako, kot so ji sledili betlehemski pastirji! Veseli se! Ti smeš Detetu Jezusu streči tako, kot Marija, in sveti Jožef. Ti ga smeš celo položiti v jaslice — v svoje očiščeno srce. Naj po sv. maši in po sv. obhajilu deluje v tvojem srcu ter te napolnjuje s požrtvovalno ljubeznijo za Boga ter zveličanje tvoje in tvoji skrbi izročenihi ...

Zopet se obnovi druga skrivnost na oltarju: **O b r e z o v a n j e G o s p o d o v o!** Takrat je pretil Zveličar le kaplje svoje sv. Rešnje krvi, pri sv. maši daruje Kristus vso svojo kri, ceno odrešenja! Njegovo obrezovanje je bilo nekak uvod na križev pot, katere konec je bila Kalvarija. S tem, ko Kristus obnovi pri sv. maši obrezovanje, te uči, da hodi voljno po križevi poti, da admiraj slabostim sveta in grešni poželjivosti; raz oltar ti kliče tehtne besede: »Kdor hoče priti za menoj, naj zataji samega sebe, naj zadene križ na rame in hodi za menoj!«

Oltar se zopet spremeni v Nazaret! »In je prišel v Nazaret ter bil pokoren svojim staršem.« Te kratke besede nam dajo vpogled v 30letno skrito življenje Kristusovo, ki se skrivnostno obnovi pri sv. maši. Koliko lepih naukov ti daje to skrito življenje! Poglej ga, kako je mladenič Jezus ves zatopljen v molitev! Njegove roke so žuljave od dela. Kliče ti: »Moli in delaj! Ne sramuj se nizkega stanu!« Uči se pa od njega še posebno pokorščine, vsak v svojem stanu!

Oltar se razširi v sv. deželo. Na njem se na tajnosten način obnovi triletno javno delovanje. Kakor je Zveličar takrat potoval po sv. deželi, tako osre-

čuje On po sv. maši vse kraje in vse čase s svojo navzočnostjo. Že skozi 1900 let nadaljuje božji popotnik svoje skrivnostno, evharistično potovanje po zemlji ter je bo nadaljeval do konca sveta. (Mat. 28.).

Hodeč po sv. deželi je delil le dobrote. Po Kristusovem vnebohodu pa je cela zemlja srečna, obljubljena dežela ravno po sv. evharistiji! Kako siplje mili Zveličar raz oltarja dobrote brez števila! Na duši slepim daje pogled, dušno glubim odpre ušesa za poslušanje. Duševno hromim daje moč, da začno hoditi po poti čednosti. Marsikateri grešnik se zgrudi solzan pred oltarjem, iz grešnika postane apostol. Vsaakemu kliče: »Hodi za menoj!« Od tu hodi v slovesnih procesijah med glasnim petjem in zvonjenjem po potih, posutih s cvetjem. Zares, veličastno je Kristusovo evharistično življenje in delovanje.

In sedaj popelje Duh Gospodov svoje ljudstvo na visoko deželo, da srka med iz skale in olje iz trdih kamenov (5. Moz.). Katera je ta visoka dežela? **Kalvarija** je, na kateri je bila izvršena božja daritev. Je pa ta visoka dežela oltar, na katerem se na nekrvav način obnovi Kristusova sv. rešnja smrt. Tu se nam pripravljaja pojedina, slajša kot med; tu dobivamo večjo moč, kot jo daje krepčujoče olje telesnim udom ...

Za trudapolnim življenjem in grenko smrtjo je čakalo milega Odrešenika **v eselo vstajenje in poveličanje.** Tudi te solnčne skrivnosti se obnavljajo pri sv. maši ... Saj je na oltarju od smrti vstali, poveličani Jezus, ki sedaj kot kralj vseh vekov živi in vlada v nebesih. Njemu se klanjajo solnce in zbori zvezd. Po brezkončnih, večnih prostorih doni neprestani: svet, svet, svet si ti Gospod sabaot, ti večni kralj, ki si izvojeval prekrasno zmagao na križu! Pa tudi na zemlji se mu klanjajo hvaležni narodi, stavijo mu krasne, mogočne katedrale, brezštevilne cerkve, oltarje; poklanjajo mu dragocene paramente, kipe, slike ... Vse to se pa ne godi prisiljeno, ampak iz ljubezni. Kristusova moč ne sloni na bajonetih. On je kralj src. Kje na svetu je kralj, ki bi se mogel ponašati s tolikim bogastvom in s toliko zvestobo svojih podložnikov?

Glej, dragi bogoljub, to so velika čuda, ki se vrše med vsako sv. mašo! Na oltarju se pred nami uresničuje obljuba Kristusova, ki jo je dal prvim učencem: »Videli boste odslej odprto nebo in angele Gospodove hoditi gor in dol pred Sinom člove-

kovim!« (Jan. 1). »Kdo bi dvomil,« pravi sv. papež Gregor, »da se med sv. mašo na mašnikove besede odpró nebesa in da priplavajo nebeške trume v sijajnih oblacilih, krožijo krož oltarja, pojo slavospev: Slava Bogu na višavah, ter s svetim strahom molijo božjega Sinu, ki obnavlja skrivnosti odrešenja!« Veseli in raduj se tudi ti, dragi bogoljub: Jezus živi pri sv. maši sredi nas! Bližaj se mu z veseljem! Ako te peče zavest grehov, ako si betežen, utrujen, išči zavetja pri oltarju: sladak mir bo zavladal v tvoji duši. Kako goreče lahko molíš v niegovi bližini! Tu tekó sladke solze!

Tu se vnema srce ob Jezusovem Srcu; tu se rode nebeške želje, iskrene besede, velika dejanja. Tu je šola požrtvovalosti, kjer se uči duša delati in trpeti iz čiste ljubezni do Jezusa. Oltar bodi tvoja sladka domovina! Oltarski kruh bodi tvoja hrana! Jezus na oltarju bodi predmet vseh tvojih misli in želja! Kmalo bo on sodnik tvoj in vseh. »Od ondod bo prišel soditi žive in mrtve!« Ali boš mogel takrat, dragi bogoljub odgovoriti večnemu Sodniku, da si v življenju zadostno cenil sv. mašo, v kateri je On izvrševal tolika dela ljubezni zate?

Vzgoja otrok v krščanski družini.

(Priobčuje župnik Jožef Volc.)

(Dalje.)

1. Kako dovolj in odrékaj.

Na prošnji svet stoji — pravi pregovor. Tudi pri vzgoji je otrokova prošnja vredna uvaževanja. Otroci, ki nič ne prosijo, marveč ravnajo samo po svoji glavi, gotovo niso dobri otroci. Težava je, take otroke priučiti ubogljivosti, obzirnosti, hvaležnosti. Pa tudi otroke, ki prosijo voljno in spodobno, je treba umno voditi. Včasih jim je treba dovoliti, za kar prosijo; včasih pa odreči.

Dovoli in rad daj otrokom, kar v resnici potrebujejo. Če so revčki strgani in prosijo obleke; če so lačni in prosijo jedi; če so trudni in prosijo počitka; če so bolni in prosijo pomoči — kateri krščanski oče, katera krščanska mati bo ostala trda, če vidi resnično revo in potrebo na svojih otrocih? To bi moral biti trinog, ne pa oče ali mati, ki sta navezana s tisočermi milimi vezmi na svoje potomstvo. Dober oče si pritrga zadnji kosček kruha, da utolaži lačno deco; dobra mati pretakne hribe in doline, da najde zdravil trpečemu otroku. To je sveta ljubezen. Toda ta skrb vendar ne sme čez prave meje, da ne postane slepa, za deco zelo pogubna ljubezen.

Paziti morajo starši predvsem na to, če jih prosijo otroci prijazno, vdanostno, resno. Tako prosijo navadno vselej, kadar je potreba velika in nujna. V manjših potrebah se pa radi sladkajo, čez mero tarnajo ali pa se hlinijo in celo lažejo. V takih primerljajih naj bodo pa starši previdni in rajši hladni, da jih ne bodo vodili otroci za nos. Ugled odgojiteljski bi pri

tem veliko trpel. Bore starši, ki jim gospodari hinavski otrok! Če starši uvidijo, da otrokom prošnja ni posebno odkritosrčna in uslišanja vredna, naj rajši odlože dovolitev za par dni, da upognejo otroka svoji oblasti.

V kuhinjo pred mater se je prismukala Kodranova Cilka, pa pričela medeno in genljivo: »Oh, prisrčna mamica, vi ne veste, kako je meni čudno v glavi in pa kar trda sem že od samega sedenja. Lepo vas prosim, naj grem popoldan s sosedovimi po maline. Saj veste, kako imate vi radi malinovec in pa oče tudi, če kaj zbolita. Boste videli, da bom jutri polbolj pridna pri pletvi. Oh, naj grem no, mamica!« Kodranovka je bila modra mati, pa ni rekla na to nič. Vedela je, da sosedovi otroci niso dobra družčina. Okrenila se je, kakor bi bila preslišala moledovanje, pa ukaže dekliču: »V veži je krompir; olupl ga za južino!« Cilka gre, meneč, bo, bo. Pa ni bilo. Po kosilu premetenka spet prične, pa že manj medeno: »Mati, saj veste, kaj sem vas prosila!« — »Vem,« odgovori mati, »jutri ti povem po kosilu.« — Drugo dopoldne pa Cilka že ni več upala nadlegovati matere. Po južini so pa mati rekli Cilki: »Res si razvedrila potrebna. Napravi se, greva k teti; na Gospojnico je njih god.« Cilki se je malo pobesil nosek, pa ugovarjati ni upala. Vedela je, da proti materini besedi ne pomaža nobena pritožba. — To je Kodranovka sploh izkušala pri otrocih in pri poslih, da ni nič napačno, če je človek malo počasen v dovoljevanju. Podložniki potem bolj cenijo, kar težje izprosijo;

so bolj delavni in ubogljivi, če malo dlje upajo na uslišanje; pa tudi bolj spoštujejo predstojnike, če ti ne odločijo kar na prvo javkanje, ampak hočejo časa, da zadevo premislijo. No, če se pa mimogrede tudi otrok ali posel malo povadi v čakanju in potrpljenju, mu pa tudi v življenju nikdar ne bo v škodo. Samo tistega ne, da bi kdo dovolitev odlagal zgolj iz nagajanja, draženja ali iz jeze! To bi bila grda napaka pri vzgoji.

Potem to: Vzgojitelj naj otroku nikdar ne dovolj preveč. Samo to, za kar je otrok prosil. Jožek sme do avemarije igrati na trati. Pa ga ni domov, ko je že zdavnaj odzvonilo. Ne bilo bi prav, če bi zdaj mati molčala, češ, kar je, pa je. — Barbika poprosi mater: »Malo kruha!« Dobra duša pa morda gre in ji ocre jajce. Ali je tega treba? To bi bilo le prav, ko bi si bila prislužila Barbika tisti dan kakšno posebno obdarilo. Pa še za tako obdarilo bi bilo boljše izbrati kaj primernejšega, kar otroka ne navaja na sladkosnednost.

Še bolj važno kot dovoljevanje je pa modro odrekanje. Odreči se mora otroku vse, kar bi mu utegnilo biti v škodo ali pa mu je vsaj nevarno. Oče in mati sta vendar variha, vodnika in prva svetovalca otrokova, da vsakrat vestno presodita, je li to in ono res otroku v prid, za kar prosil. — Nič pa ne škodi, če se tuinsem odreče, otroku tudi kaj takega, kar mu sicer ni v škodo, pa tudi ne strogo potrebno — na primer: kako razvedrilo, kaka jed, kaka obleka, kaka igrača. S tem se mu nudi ugodna prilika, da se vadi v premažovanju in v krotitvi lastne volje. Otroku, ki se mu ni nikoli nič odreklo pri vzgoji, ne bo srečen v življenju; mora se izcimiti v njem grda poželjivost, sebičnost in nezadovoljnost. Kako so pa prikupljivi otroci, ki so izmlada vajeni, da radi in voljno utrpe tudi kak pošten užitek!

Pod Ljubeljem gori je ličen gradič. Dne 18. avgusta nekega leta je bila tam pri obedu večja družba. Tudi pisatelj teh vrstic. Domača baronesa, šestnajstletna gospica, nenadoma poprosi preko mize: »Ah, papa, lepo te prosim, naj se peljem danes na Bled, da enkrat vidim cesarsko razsvetlavo!« — V konjaku je hrzalo in topotalo šestero izpočitih konj, voz je bilo tudi na razpolago takih in takih, vreme krasno, pot ne predolga, dobro varstvo tudi. Toda gospod baron — tako se je zdelo — o hčerkinji prošnji ni niti prav čul. Mirno se je pogovarjal naprej s prijateljem polkovnikom, ki mu je sedel ob desni.

Čez čas spet milo proseč glasek z onstran mize: »Ah, papa, lepo te prosim!« Pa se je tedaj zarotil proti trdemu papa ves spodnji konec omizja: gospodje in gospe, par gospodičen in postarna teta. Prosečih, prepričevalnih in laskavih besedi je kar deževalo na gospoda barona. Povrh še par solzic iz iskrecih oči zlatolase baronese. In končno še pripomba gospoda polkovnika: »Dragica, kajpak da ti gospod papa ne bo zabranil nedolžnega, domoljubnega veselja. Jaz sam te spremim tja in nazaj.«

Toda gospod baron si je le malomarno popravil ščipalnik, se ljubeznivo nasmehnil in rekel prav kratko: »Ne!«

Gospica niti za hip ni pokazala več žalosti, ne upa, ne začudenja: sedla je na svoje mesto, in razgovori so se pletli naprej, nič tišje in nič glasneje kot prej. Le gospa tovarnarjeva se je čez čas neopazno nagnila k svoji hčerki in ji zasepetala: »Lej, milijone bo imela, pa si mora tudi kaj pritrpati. Ali si videla, kako je strogo vzgojena? Še trenila ni zoper očeta!«

Ta družina ni bila kdo ve kako krščanska, in vzgoja v njej zgolj posvetna. Koliko lažje in rajši bodo pa krščansko vzgojevani otroci kaj utrpeli, če jim odreko stariši to in ono iz dobrega namena, pa jih še pouče, koliko zasluženja si pridobi otrok za večnost, če se tuintam voljno odreče kakemu dovoljenemu veselju iz ljubezni do Boga in iz pokorščine do svojih predstojnikov.

To pa pač pripomnimo: Kar je neškodljivega, naj se odreče otroku le redkokrat. In še takrat naj se vsaj bolj odraslim prijazno pojasni: »To pot ne privolim, da vidim, kako znaš ubogati in se premagati.« Če se otrokom le prepogostokrat odbijajo nedolžne prošnje, se mladih duš rada poprime grenka misel: Starši me črtijo, mi ničesar ne privoščijo, me le zatirajo in mi grene življenje. Drugih se pa loti malodušnost, da ne marajo prositi več za nobeno reč, ker itak vedo, da jim je vsaka prošnja odbita. Potem pa trdovratno ravnajo in delajo po svojih umih in željah.

Naj dostavimo sem še par važnih pripomb, ki se hkrati nanašajo na dovoljevanje in na odrekanje in same od sebe potekajo iz že pojasnjenih vzgojnih načel:

Pred vsem to-le: Kadar starši dovoljujejo ali odrekajo, naj bodo silno pazljivi, da ne ravnajo pristransko. Seveda s tem ne zahtevamo, da morajo izrežati in vzgajati vse svoje otroke po enem kopitu. Tonček je zdrav, Milka pa kašlja. Zato sme Tonček sanjkat, Milka pa ne. To je povsem prav. — Ali pa: Milka je bila pridna vse

popoldne, Tonček se je pa valjal po snegu. Zato je Milka dobila hlebček, Tonček pa ne. Tudi to je prav. Toda to bi ne bilo prav, če bi starši enemu vse dovolili zato, ker je brhek ali razumen ali ljubezniv; drugemu pa vsako drugo prošnjo odbili zato, ker je pohabljen ali zabiti in nepriljuden. To bi bila nespamet in krivica, ki bi se le nad starši maščevala. Starše ima voditi pri dovoljevanju in odrekanju le razumna ljubezen in skrb za blagor vseh otrok, ne pa sitnavost, predsodek in pristranost. Pristrani starši so za vzgojo otrok hujša nesreča kot pa »pisani« očetje in matere.

Drugo pravilo: Dovoljuj in odrekaј otrokom z premislekom, ne pa le iz popustljivosti ali razdražljivosti. Saj smo poudarili že prej: starši imajo misliti in presoјati namesto otrok. Koliko se v tem greši! Če oče kaj s pridom prodajo, ali če je njih god, ali če ga imajo malo pod kapo: vse je dovoljeno, in nič greh. Z druge strani pa: če so mati ravno ob peki, ali pa, če so kaj nabogljeni, ali pa, če jih je razjaril kak posel: takrat je pa vse prepovedano in vsa velika hudobija. Otroci to kmalu izvohajo, pa takrat dobro pritisnejo na očetovsko srce, kadar je mehko in gorko; kadar so pa mati čemerni, so pa najrajši daleč od njih, hodijo po svojih potih in počno, kar hočejo. To itak vedo, da o takih primazah z najpametnejšo in najiskrenejšo prošnjo nič ne opravijo. Da je tako vzgajanje precej abotno, ni treba posebe naglašati.

Prav tako je od sile nemodro vzgajanje, če nista oče in mati v dovoljevanju in odrekanju dosledna. Danes jim to ali ono odločno zabranujeta, češ: škodljivo je in greh; pojutrišnjem je pa isto že čisto prav in dobro. Istotako, če mati s premislekom in iz pravičnega vzroka otroku odbije kako prošnjo, oče pa kar tjavendan dovoli. Kaj naj si otroci mislijo? Ali mar menite, da nasprotja nič ne opazijo? Ali sodite, da nič ne uvažujejo, kako se oče in mati bijeta po zobeh? Oj, otroci so kaj rahločutni sodniki — kjer bi ne bilo treba! To jim gre po glavi: ali imajo oče prav, ali mati? Zaključek je pa ta: Nobeden ne ve, kaj hoče. Vsak po svoji glavi. Mi pa tudi! — In zaupanje do staršev zamira, dokler popolnoma ne zamre.

Čebuljčkov Francelj je lizal v omari smetano. Oče so ga zasačili, prav ko so prišli s semnja. Nič niso rekli, samo nasmehljali so se mu. Drugi dan je bil Francelj spet nad smetano. Zalotili so ga topot mati. Stopili so mu urno za hrbet, ga prijel za roko in se oglasili za njim:

»Kaj pa to, Francelj?«

»Nič, mama!«

»Smetano si kradel. Videla sem, in na nosu se pozna.«

»O ne, mama! Tisto je pa še od večeraj.« — Tatvina, hinavščina in laž. Tako gre ljuljka v cvet.

Tretje pravilo pri dovoljevanju in odrekanju bodi to: Malim ni treba praviti, z a k a j jim dovoliš ali odrečeš to in ono; dobro je pa, če poveš starejšim. Vzrok je lahko razviden. Dokler ni otroku do dobra prebujen um in mogoč trezen presodek, je prazno govorjenje, če mu razlagaš, zakaj mora biti to in ono tako in ne drugače. Če otročaj vpraša: »Pa zakaj?« — reci mu: »Zato, ker jaz tako hočem!« Pozneje pa, ko se v otroku razjasni um in prične voditi in vladati njegovo voljo, pa ni, da bi ubogali otroci zgolj iz slepe pokorščine, ampak je treba, da tudi sami razmišljajo o pravem in nepravem, o koristnem in škodljivem, o dobrem in slabem. Povedati je razumnemu otroku in mu prijazno razložiti, zakaj ne kaže, da bi pohajal to ali ono družbo; zakaj ni priporočljiva tista družba; zakaj je dobro, če prebira te in take knjige; zakaj mu daš tuinsem denarja, dovoliš svobodno besedo, pustiš v to in ono hišo. Istotako: zakaj mu braniš prijateljstvo s to in ono osebo; zakaj mu prepoveduješ na plesišče, v gostilno, na ženitovanje; zakaj mu ne kupiš obleke, kakršne si želi; zakaj ni zanj to in ono opravilo itd. Tako prijazno pojasnjevanje vzbuja v otrokih zaupanje do staršev. Otroci se prepričajo, da jim starši hočejo dobro, pa jih zato še rajši ubogajo. Hkrati pa vodi tako ravnanje otroke tudi do plemenite samostojnosti, kakor smo že enkrat obrazložili. Otroci se tako navadijo, da sami mislijo, sami presoјajo, se sami odločujejo za dobro in za pravo, ter s tem zore za plemenito samostojno življenje. Ljubijo dobro iz prepričanja, studijo podlo in grešno iz notranje sile ter se ogibajo nevarnosti iz modre previdnosti. Tako hoče tudi apostol, ki naroča kristjanom: »Morate biti podložni, ne samo zavoljo strahovanja, ampak tudi zavoljo vesti.« (Rimlj. 13, 5.)

Dostavek. Naj se mimogrede dotaknemo še vprašanja: Ali smejo pa tudi starši otroke kdaj prositi? Male nerazodne otroke prosi le slepa ljubezen. Niti tega ne odobravamo, če prosijo starši otroke zgolj zato, da bi se otroci učili od njih vljudnosti. Kar otrok mora storiti, naj se mu ukaže. Kdor nerazumno deco prosi, zapravlja svoj ugled. Otročad

potem meni, da ni dolžna ubogati in da ni nikomur podložna. — Le tedaj, če ni otrok strogo dolžan kaj storiti, pa bi bilo vendar dobro, ko bi storil, ga smejo starši za tisto poprositi. Jasen primer navaja pisatelj Alban Stolz v naslednjem: Če ima otrok hranilček in v njem privarčevan drobiž, pa staršem ravno zmanjka denarja — tedaj bi ne bilo le krivično, ampak naravnost škodljivo za vzgojo, ko bi oče ali mati otroku kar pobrala denar, kakor se pobere čebelam med iz panja. Otroka je treba v takem slučaju prositi dovoljenja in mu priznati,

da ima pravico do svoje lastnine. Pravtako če kdo otroku kaj obljubi, pa kasneje ne more lahko izpolniti.

Pri bolj odraslih otrocih je pa v tem oziru spet drugače. To še zlasti pri takih, ki se že kopljejo staršem izpod oblasti. Ukaz in prepoved na takih prerada odskočita, proseča beseda pa znabiti še kaj opravi. Na stotisoče jih je že rešila ljubezniva prošnja očetov ali mater, pa zabranila mnogotero zlo. Za rešitev neumrjoče duše nam kajpak ne sme biti nobena beseda predraga, nobeno ponižanje preveliko.

Strupeni cukerkčki.

Dragi »Bogoljub«! Marsikatero napačno in nerodnost si že pošteno obdelal, a ene še nisi nikoli zgrabil, namreč »cukerkčkov« s kaj čudnimi napisi in verzi. Tudi drugod še nisem bral kakega svarila zoper to blago.

Po sejmovih se na kramarskih štantih prodajajo »cukerkčki«, katerim so prilepljeni lističi s takimi napisi in verzi, ki zamorejo zbudati le poželjivost in grdo ljubezen.

Kramarji imajo dosti tega blaga, ker se menda lahko prodaja. Neka kramarica je rekla dopisniku, da samo v Č. mladina tega ne kupuje, drugod pa povsod. Neka mati, katere hči je imela »znanje«, se je naravnost hudovala nad župnikom, ki je dekleta opomnil, naj bodo toliko pametne in naj takih reči ne kupujejo.

Pa celo pri cerkvah ob cerkvenih žegnanjih se upajo nekateri lektarji razpostavljati take »cukerkčke« poželjivi mladini. V cerkvah lepi govori, lepe pobožnosti, mladina se odvrta od greha in grešnih nevarnosti, spodbuja se k lepemu življenju; tam pred cerkvijo pa bere, kupuje reči, ki moré pametne misli in pobožnost in netijo le nečisti ogenj.

Pohujšljivci so kramarji, ki lahkomišljeni mladini donašajo tako strupeno blago. Neumna pa tudi mladina, ki to kupuje, si celo taka darila med seboj deli; ravno s tem kaže, da ni več nedolžna in čista.

Proč s tem blagom! Pri cerkvah se to še posebno ne spodobi. To so »strupeni cukerkčki« čistosti in nedolžnosti...

Sovražnik njihov.

Gema Galgani.

(Priobčuje Srečko.)

Enajsto poglavje.

Odpoved sebi.

Kdor hoče iti za menoj, naj zataji samega sebe, vzame križ na svoje rame in naj hodi za menoj! V teh Kristusovih besedah je obsežena vsa svetost. Če hočete — je hotel reči — iz otrok te zemlje postati otroci božji, slecite najprej starega človeka, tako pozemeljskega in grešnega, odpovejte se vsemu nedovoljenemu in nerednemu poželenju: brez tega ne morete postati moji učenci; nato mi pa sledite po poti popolnosti in svetosti. Zato taka potreba v življenju neprestane in boleste-

nega zatajevanja, potreba prave in globoke ponižnosti pred Bogom in pred ljudmi, potreba popolne odpovedi od vsega, kar je pozemeljskega, posebno še od samega sebe; potreba velikega poguma in skrajne velikodušnosti v preskušnjah in bridkostih. Čim bolj trdo kdo uporablja ta sredstva, tem više se vspenja v svetosti.

Gema se je zelo visoko povspela. Že v najnežnejši mladosti je začutila silno nagnjenje do Jezusa in hrepenenje posvetiti se mu vsa za vedno. Takoj je tudi spoznala, da je v dosego tega vzvišenegega ideala treba raznih sredstev. Gema se jih ni prav nič ustrašila in nič pomišljala, am-

pak se jih oprijela tako velikodušno in vstrajno, da je postala ena najponižnejših, najbolj potrpežljivih, zatajevanih, čistih in močnih duš svete Cerkve. V naslednjih poglavjih si bomo ogledali posamič njene čednosti; v tem pa spregovorimo še nekaj o njenem popolnem odlučenju od vsega posvetnega in minljivega.

Vsakdo, posebno pa še ženski svet dobro ve, kako težko je omikani mestni gosposkični odpovedati se sredi med svetom vsem običajnim ničemurnostim lepoticenja in mode. V srcu bi se še odpovedala, a ko je treba dejanj — — — Ženski spol je posebno nagnjen k temu, da se rad razkazuje in lišpa, in ta nagon je tako močan, da ga je težko premagati brez posebne pomoči milosti božje. Pri Gemi opazimo to milost in po milosti izvojevano zmagoslavje nad njim takoj v najnežnejših letih. Že v 3. poglavju smo povedali, kako jo je njen anđel varih enkrat za vselej ozdravil te slabosti: »Najdragocenejši nakit neveste križanega Kralja je trnje in križ.« Od tedaj ni marala nič več slišati ne o lepoticenju, ne o modi. Njena obleka je bila kar moč priprosta, iz črnega volnenega blaga; čez to je ogrinjala ravno tak plašček, na glavi pa je nosila priprosto črn slamnik. Vsak še tako najhen okrask ali našitek ji je bil odveč. Kai so menili drugi, ji ni bilo prav nič mar. Nji je zadoštovala samo ta obleka za poletje in zimo, za delavnik in praznik. Priprost lesen kovčeg, malo perila, križ, rožnivenec, dve ali tri nabožne knjižice ter mal kip žalostne Matere, spomin na njeno mater: to je bilo vse Gemino premoženje. »Nimam prav nič,« je rekla včasih, »toda iz ljubezni do Jezusa sem rada uboga.« Celo podobic, ki jih je semintja dobila v dar, se je karajin znebila, ker se je čutila bolj prosto, ko je oddala nekaj, kar ji ni bilo neobhodno potreba. »Jezus,« je večkrat rekla, »mi pravi: Pomni, da sem te ustvaril za nebesa in da nimaš na zemlji prav nič iskati. Počemu torej stvari, ki mi niso potrebne?«

Kadar je bila bolna, ni imela nikdar nobene želje, in je dosledno prikrivala svoje potrebe. Tako je odmrta sami sebt.

Svoje starše je ljubila z iskreno ljubeznijo, posebno še svojo mater. Pa smo vendar videli, s kako nenavadnim mirom in vdanostjo je sprejela novico o njeni smrti, s koliko močjo je prisostvovala očetovi, ko je komaj nekoliko popreje zatisnila oči svojemu najdražjemu bratcu Janku. Nekoliko pozneje ji je v teku enega

leta umrla ena teta, drugi brat in osemnajstletna sestra Julija, zvesta zaupnica skrivnosti njene duše. A ona je sprejela vse te smrti iz božjih rok: »Molimo zanje, če še potrebujejo. Jezus je tako hotel —.« Več bolesti, a vedno mirne in vdane, je v naznanilu Julijine smrti: »Sami veste, oče, kako je bila ta sestrica dobra; a Jezus jo je hotel zase. Predvčerajšnjim je Julka umrla. Pa me ne smete kregati, nisem prav nič jokala, ker vem, da bi Jezusu to ne bilo ljubo. Naj živi Jezus!«

Čeprav je živela v svoji notranjosti samo še za nebo ter se je zdela navidez zelo mrzla in skoro odljudna, je bila v resnici zelo mehkega in čutečega srca. Ker je je bila sama nedolžnost in čistost, niti vedela ni za samo čutno ljubezen; zato je brez pridržkov in prostodušno ljubila vse, ki je imela z njimi kake zveze. To je bilo sicer zelo težko opaziti, a kdor jo je delj časa opazoval, je spoznal, da je znala nežno in močno ljubiti. A ljubila je vse v Jezusu, navezavala se ni na nikogar. Ljubila je, bodisi da je dotičnik odgovarjal njeni ljubezni ali ne. Ločitev od dragih je močno čutila, vendar je bila ta bolest le trenutna; hitela je namreč takoj k svojemu Jezusu: »Zate, o Jezus, rada pretrpim to bolest; naj le ostanem sama z Jezusom samim,« in se je takoj umirila.

Celo na svojega duhovnega vodnika, ki ga je nazivala z lepim imenom »oče«, ni bila prav nič navezana. Nikdar nobene pritožbe čezenj, ker je prihajal tako redko v Luko, ali ker ji na ponovna pisma ni nič odgovoril. »Jaz sem popolnoma vdana tvojemu, naj on stori, kar hoče,« ta misel ji je bila vodilna. Le za Boga je vsa gorela.

Jezus sam jo je učil, kako naj bo odluščena od vsega. Samo en zgled. Nekoč je dobila v dar dragoceno relikvijo: zob bl. ženega Gabriela od žalostne Matere božje. Njej je bil to dragocen zaklad. Kakor je imela često navado, se nekoč spet čudo preprosto pogovarja z Jezusom: »Veš, Jezus, moj oče (spovednik) mi ne prestando govori o ločitvi od vsega posvetnega, a jaz ga malo ali nič ne razumem, ker nimam ničesar več na svetu in ne vem, čemu naj se še odpovem.« A Jezus ji odgovori: »Kaj pa tisti zob?« — »Jaz sem kar obstala,« pripoveduje sama, »ter mu hotela reči, da je to vendar dragocena relikvija; šlo mi je skoro na jok, a Jezus je dejal precej resno: Hči moja, Jezus ti to pravi: to naj ti zadostuje. — Oh, Jezus, Jezus, sem rekla, kaj se Ti vsega spomniš!«

Iz vsega njenega mišljenja, govorjenja in vedenja se je odražala ta njena polna odpoved. »Jaz hočem biti vsa in samo Jezusova,« je ponavljala; »kaj naj še zdaj ljubim na zemlji, ko pa imam Jezusa? Svet in vse stvari, vi niste več zame in jaz ne za vas, zato pa vas ne morem in nočem več ljubiti.«

In ni čuda, da je tako čisti golobici zemeljsko življenje kmalu postalo odveč. Ker je bila s srcem vedno v višinah, se je zdela svetu nasproti kot tujko, ki sama nikogar in nje nihče ne pozna. »Zdi se mi, kakor da sem se samo zgubila na ta svet. Ker moje misli se nikdar ne ločijo od Jezusa, brez katerega je vse ničev.« S takimi nazori je kakor popotnik štela dneve, ko doseže svojo domovino. Takole sama pravi: »Prav zadovoljna sem, da mi čas tako hitro poteka in da mi je vedno manj časa ostati na tem svetu, kjer sploh nobena stvar nima več vabljlivosti zame. Moje srce hrepeni vedno po nečem dobrem, po neki veliki dobrini, ki pa je ne najdem na tem svetu, dobrini, ki bi me utešila, utolažila in vsaj nekoliko umirila.«

Ker ji je bilo tako malo za to življenje, ni čuda, da je bila sleherni hip pripravljena darovati ga komurkoli. Če ji je nevarno zbolela kaka draga oseba, je ona takoj hitela prosit spovednika dovoljenja, da ji sama odstopi eno, dve ali tri leta svojega življenja: »Boste videli, oče, Jezus bo zameno sprejel, če le tudi vi privolite.« K temu je znala tako prepričevalno prigovarjati, da je parkrat res dobila dovoljenje. In Bog je zares sprejel njen junaški dar in jo štiri leta poprej poklical k sebi, v najlepšem cvetu mladosti in proti vsemu pričakovanju. Bilo ji je namreč še preje razodeto, da umrje z 29. letom, umrla pa je v 25., ker je štiri leta darovala drugim.

Obče znano je, kako so ženske navadno suženjsko navezane na svoje pobožnosti in molitve, in kako težko je tudi spretnemu spovedniku privedi jih do tega, da bi kaj opustile ali spremenile. Glede zunanjih stvari in vaj si še dajo kaj dopovedati, a v notranjih duševnih zadevah je križ. Tu ne verjamejo nikomur, razen sebi samim. Še huje je, če gre za dozdevno prekonavadne stvari, kakor so prikazni ali zamaknjenja. Komaj bi bilo, da

bi jim spovednik kar enostavno k vsemu pritrjeval in vse odobral. Tako slepilno moč ima dostikrat ženski napuh in zave-rovanost v lastno svetost in pobožnost. Medtem ko je vendar brezpogojna odpoved lastnemu mišljenju in popolna podložnost spovednikovi volji temelj vsakega duhovnega napredka. Gemina svetost je stala vsa na tem temelju. Ona je bila sicer upravičena verjeti, da so vse njene izredne stvari res od Boga. On sam ji je dajal gotove in nepobitne dokaze, ko ji je na primer govoril v duši: »Nič se ne boj, sem jaz, ki delujem vse to v tebi.« A nji to ni zadostovalo; hotela je, da govori spovednik, samo njegovi sodbi je docela zaupala. »Povejte mi, oče, ali smem verovati, da je to Jezus, ki mi govori? ali pa je hudobni duh, ali pa moja domišljija? Jaz sem nevedna in se lahko motim.«

Nekoč jo je Gospod celo ljubeznivo pokaral, da kljub tolikim dokazom, ki jih ji je že dal, še vedno dvomi. A ona mu z nji lastno odkritosrčnostjo odvrne: »Dvomim, ker dvomijo drugi; a če si Ti Jezus, izkaži se mi na zadosten način. Ali mi verjameš, tako ne moreva iti naprej ne jaz, ne moj spovednik.«

Življenje pravičnika na tej zemlji je spleteno iz sladkosti in bridkosti. Tudi v Geminem življenju smo to že videli, še bolj bomo v nadaljnjem. Gema je užila mnogo sladkosti, čistih in nadzemeljskih, ki mi drugi o njih še pojma ne moremo imeti; a iskala jih ni nikdar, ker je bila vedno pripravljena na vse in odlučena od vsega. Kadar jih ji je Bog poslal, jih je sprejela hvaležnega srca in se jih posluževala v svoj večji dušni prid. Kadar jih pa ni bilo in je mrla v temi in zapuščenosti, je bila pa ravnotako vedra in zadovoljna, ter je vdano ponavljala: »Naj stori Jezus z menoj, kar hoče. Kar ugaja njemu, to tudi meni. Ali mar zaslužim njegovo tolažbo? Da ga bom le mogla uživati v drugem življenju, potem se za sedanje trpljenje sploh ne brigam ne.«

V taki duši ne more biti prevare. Kdor ima srečo bliže zasledovati božja pota v človeških dušah, vidi tu jasno: Kdor popolnoma zataji in odmre samemu sebi iz ljubezni do Jezusa, on se obleče v Jezusa Kristusa in njegove kreposti. Kdor pa je s Kristusom, ne more biti prevaran.

(Dalje.)

Dva prstana.

Kako sta vendar si enaka
tvoj zlati prstan in pa moj!
V obeh se solnčna luč pretaka,
v obeh se lomi dnevni soj.

Vse isto: barva, kov, oblika,
dveh src sta trdna vez oba,
in vendar kolika razlika:
tvoj prstan in obroček ta!

Sto nad, ko si ga nataknila,
si brala v njem, in kje so zdaj?
A meni jih je izpolnila
sto vsaka višred, slednji maj.

Takrat si sanjala o petju —
pa prstan tvoj je nem, hladan;
sledu ni več po tvojem cvetju . . .
jaz sem dobila cvet krasan.

Saj veš, kako so solze lile
na prstan tvoj in še lijó,
a mojega doslej kropile
so božje milosti samo:

Srce, ki ž njim te prstan veže,
za to srce je grob odprt;
zaroka moja v večnost seže,
moj ženin je premagal smrt.

M. Elizabeta.

Vojne sličice.

Občudujmo previdnost božjo! Bilo je v Gorici med hudim obstreljevanjem v začetku mesca julija. Redovnica moli pred Najsvetejšim v stranskem koru. Ko je že dolgo molila, se prestavi — sama ne vé, zakaj — k drugemu oknu. Še ni bila popolnoma tam, kar prileti sovražni šrapnel in smrtonosno železo se zarije v tla ravno tam, kjer je ona prej klečala. Ko bi bila ostala tam, na mestu bi bila mrtva.

Zopet druga redovnica — usmiljenka — gre popoldan počivat, ker je čaka ponočna služba pri ranjenih vojaki. Sama ni vedela zakaj, a zgodilo se je samo tisti dan, da se vleže ne v svojo lastno, ampak v posteljo svoje tovarišice. Kmalu nato predere šrapnel njeno pravo posteljo in tla pod posteljo. Ušla je gotovi smrti.

Krščanski gospod se pelje po opravljenju iz mesta. Tik mesta se razpoči sovražni šrapnel ravno nad njegovo glavo ter sipa svojo morilno vsebino na vse strani. V tisti nevarnosti vzdihne: »Jezus, Marija, varujta me!« In glej čudo, ne gospoda, ne konja ni zadela niti ena krogla!

Razpelo ostalo nedotaknjeno. Ko so Italijani 7. junija obstreljevali goriški most — tako poroča neki slovenski časopis —, niso dosegli drugega kot nekaj malo poškodb so mu napravili. Poškodovali so ali bolje rečeno razdejali

slovenski šolski vrtec. Ostal je samo en del te hiše, od drugega pa štrli le golo tramovje in porušeno zidovje proti nebu. — A glej čudo, stena prvega nadstropja, na kateri visi sveto razpelo z oljno vejico in nekaj nazornih slik, je ohranjena. Ohranjeno in popolnoma nepoškodovano je ostalo tudi sv. razpelo, medtem ko vse drugo leži pod razdrtinami. Zares prav je imel mož, ki je pozneje nekemu gledalcu kazaje na nedotaknjeno razpelo vzkliknil: »Kd o r h o č e r a z u m e t i , n a j r a z u m e !«

Ropar roparju dobro hoče. Na Kalvariji pri Podgori so stali prej trije križi. Še precej dolgo časa so jih šrapneli in granate obiskavale sedaj na desni, sedaj na levi. Vendar se jim ni nič zgodilo. Slednjič so bili tudi oni porušeni. Stoji še samo levi razbojnik (konec julija). Človeku, ki ima manj trdno vero, bi se to čudno zdelo, češ kako to, da Bog dopusti, da levi razbojnik še kraljuje raz križa, medtem ko je bila Kristusova podoba najprej porušena. Toda naš stotnik, ki je bil nedaleč od križev, ko je sovražnikova granata Kristusovo podobo s križem vred zdrobila na tla, je takoj kar naravnost genijalno povedal vzrok, zakaj je to samoobsebi umevno. »Tu vidimo,« je zavpil pred vojaki, »kako ropar (Italijan) roparju dobro hoče! Judež pa pobija Gospoda.«

Sv. Terezija (16. oktobra) sreča nekaj ljubeznivo dete. »Kdo si ti?« jo vpraša prijazno. »Jaz sem Terezija Jezusova; kdo si pa t', mali?« »Jaz — ji odgovori otročiček — jaz sem pa Jezus Terezijin« ...

Molitev k sv. Jožefu za sveto Cerkev.

Premogočni očak, sv. Jožef, varih vesoljne Cerkve, katera je v svojih potrebah in nadlogah vedno k tebi klicala; ozri se milostno z visokega sedeža svoje slave na katoliški svet! Pogled na bolečine skrivnostne neveste Kristusove, svete Cerkve, in njenega poglavarja, ki ju preganjajo mogočni sovražniki, naj gane tvoje oč-

lovsko srce. Po tistih grozovitih bolečinah, ki si jih pretrpel na zemlji, obriši solze častitemu papežu; brani in reši ga, in izprosi pri Bogu, delivcu miru in ljubezni, da po premaganih nasprotnostih in vseh zmotah sveta Cerkev varno in brez zapreke Bogu služi. (100 dni odpustka enkrat na dan. Lecn XIII. 4. marca 1882.)

Stolp Davidov, stolp slonokosteni, ali dve duhovni trdnjavi.

Sv. Cerkev obhaja 8. maja spomin prikazanja sv. Mihaela. To se je zgodilo v Apuliji, na gori Grganski, blizu Neapola. Na tem kraju se je pozneje sezidala cerkev. Blizu tega kraja stoji sedaj velika, krasna Marijina cerkev, v dolini Pompejski, posvečena sv. rožnemu vencu. Morda je to sedaj prva božja pot za Lurdom. Več o ti novi božji poti, o njenem začetku, o velikih milostih, ki jih tu deli Marija, se bere v knjižici »Kraljica svetega rožnega venca v Pompejski dolini«. O ti knjižici rečem le: Vzemi in beri! Če si že poprej cenil sv. rožni venec, ga boš potem še veliko bolj. Obžaloval boš, da ga nisi že prej poznal, kakor zasluži.

Še smo v svetovni vojski. Ta se ne omejuje, ampak se še vedno bolj širi kot strašen svetovni požar, ki ga je Bog dopustil v kazen grešnemu svetu. Podoben je vesoljnemu potopu, ki grozi uničiti svet.

»Kdo je kot Bog?!« je zaklical sv. Mihael napuhnjenim angelom in jih pahnil z božjo pomočjo v peklenko brezdnost. To se mi zdi, da kliče tudi sedaj v ti svetovni vojski.

Cerkveni učenci pravijo, da je v tem obstal greh hudobnih angelov, ker niso hoteli, da bi kdaj molili učlovečenega Sina božjega. Enako se upira tudi brezverni svet, da noče pripoznati Odrešenika, Jezusa Kristusa, da bi ga molili, živeli po njegovih naukih, da bi se posluževali njegovega odrešilnega dela. Ako pa oni zavrnejo Jezusa Kristusa, svojega Odrešenika, ga pa mi priznajmo, molimo ga v presvetem Rešnjem Telesu, kjer sedaj skrivnostno prebiva!

Češčenje sv. Rešnjega Telesa bodi naše prvo in poglavito duhovno orožje v tej vojski.

Sv. Mihael nam bodi prvi vrhovni general, dobri angeli njegovi zavezniki.

Kje naj iščemo še pomoči v teh žalostnih časih? Zdi se mi, da nam je Marija to sama pokazala, ko si je izbrala svoj milostni sedež v Pompejski dolini, ki je pa prav blizu onega kraja, kjer se je prikazal sv. Mihael. Sv. Rešnje Telo in sv. rožni venec, to bodi naše dvojno duhovno orožje v tej vojski!

Gotovo moramo priznati, da je ta vojska ostra božja šiba, s katero tepe pravični Bog svoje hudobne otroke. Pri mnogih se vidi, da brez uspeha. Sv. Oče papež prosijo, svarijo grešni brezverni svet, mirijo, pa ljudje so gluhi za njih očetovske opomine. Podobno je sv. Dominik o svojem času svaril, učil, prosil krivoverne Albizane. Bil je učen in svet mož, izvrsten govornik, zavračal krivoverce, pa kljub temu je imel malo uspeha. Tedaj se mu prikaže Marija in mu pravi: »Dominik, moj ljubi sin. Oznanuj moj rožni venec, on je zdravilo zoper vsako zlo. On bo izpreobrnil uporne krivoverce.« Ali se je to uresničilo? Zgodovina nam pove, da se je. Ali pa velja mar to zdravilo le za takratni svet, za takratne dušne bolezni? O svetem rožnem vencu pravi že Pavel III., papež, da je sv. Dominik z njim potolažil jezo božjo. Z rožnim vencem bomo tudi sedaj dosegli, kar tako potrebujemo.

Res je, da se dandanes veliko moli sv. rožni venec, ali še premalo, ker se še premalo pozna in ceni ta molitev. Pri tem ne mislim toliko molitev posameznega, ampak skupno molitev, posebno molitev v bratovščini dominikanski. Kaj more posamezen vojak? Skoraj nič. Sedaj pa poglejte ta velika,

nebrojna vojna krdela, poglejte celo armado s svojim orožjem, kdo se jim more ustavljati? Milijonske armade se umikajo, nepremagljive trdnjave se rušijo pred njimi. Takih vojnih krdel, takih armad, takih molilcev sv. rožnega venca, združenih v bratovščino, si želim in dosegli bomo čudovite uspehe. Padale bi mogočne trdnjave brezbožnikov, razpršili bi se satanski naklepi prostožidarskih lož.

Kako ceni sv. Cerkev združeno molitev sploh, kako tudi združeno molitev v bratovščini sv. rožnega venca, to nam jasno kaže to, da podeljuje udom take družbe velike milosti, veliko duhovnih dobrot, veliko sv. odpustkov. Samo zato n. pr., da nosiš pri sebi blagoslovljen molek, dobiš vsak dan odpustkov 100 let in 100 kvadragen. — Ko moliš kot ud na blagoslovljeni rožni venec, dobiš pri vsaki Češčena Mariji odpustkov po 5 let in 5 kvadragen; in po vrhu še po 500 dni, ako imaš molek blagoslovljen za križarske odpustke. — Na zadnjo uro dobiš več popolnih odpustkov. Duhovnik ti da tačas popolni odpustek po posebni molitvi. — Ako izrečeš ime Jezus, dobiš tudi popolni odpustek. — Ako imaš za zadnjo uro blagoslovljeno svečo, si deležen ob smrtni uri popolnega odpustka. — Prvo nedeljo v mesecu, ako prejmeš sv. zakramente, si deležen treh popolnih odpustkov. Enega za prejetje sv. zakramentov; enega, ako se udeležiš rožnovenske procesije; in enega, ko moliš v papežev namen pred družbenim oltarjem. — Koliko je potem še drugih popolnih in nepopolnih odpustkov! Koliko se bere pri ti družbi svetih maš za ude! Vseh teh si tudi ti deležen, deležen tudi vseh dobrih del vseh dominikanskih redov in vseh udov

bratovščine po celem svetu. To je neizmerno duhovno bogastvo. Ali ne bi bil tudi ti rad bogat? Za malo truda, da moliš trikrat v tednu sveti rožnivenec, sam ali skupno, dobiš vse to. In če bi kdaj ne mogel, nimaš nič greha za to. Glej, da imaš tudi molek, ki mora imeti samo pet odstavkov! Več o raznih odpustkih bereš v sprejemni knjižici, ki jo dobiš, ko se vpišeš. Če si pa sam že vpisan, nagovarjaj tudi druge, da se vpišejo!

Gotovo ti je tudi kaj na tem, da se prikupiš Mariji. Ako imaš, kakor pravijo, protekcijo ali priporočilo pri Mariji, potem se ti ni ničesar bati. Že sv. Dominiku je Marija obljubila posebnih milosti, ki so jih deležni molivci rožnegavenca. Pozneje je Marija obljubila po pobožnem Alanu, da bodo udje bratovščine v nebesih deležni posebnega veselja. Ali bi ne bil ti rad kmalu v nebesih po smrti? Veliko prej kot sicer, morda prav kmalu se boš veselil pri Mariji, ako se prikupiš Mariji. Ravno onemu bl. Alanu so se prikazovale duše iz vic, ko je zanje molil. Povedale so mu, da razen svete maše ni boljšega pomočka za rešitev iz vic kot je sveti rožnivenec.

Dva močna pomočka, dvojno zdravilo za naše dušne bolezni, za spreobrnjenje brezbožnega sveta sta: češčenje sv. Rešnjega Telesa in molitev presv. rožnega venca. Poudarjam pa posebno to, da smo združeni v bratovščini! Ako smo zbrani okoli tabernakelja, ako imamo v rokah orožje sv. rožnegavenca, združeni v bratovščini, tedaj lahko brez strahu zakličemo: »Kdo je kot Bog, kdo kot Marija, Kraljica sv. rožnegavenca?« To bodi torej naša duhovna trdnjava, stolp Davidov, stolp slonokosteni!

Svetišče na Sv. Višarjah — pogorelo!

(Po »Slovincu«.)

Tako lepih in gorkih dni nimamo veliko v zgodnji jeseni, kakor je bil četrtek, 16. septembra. Od daleč nas je pozdravljala višarska cerkev, ki se je lesketala v solnčnih žarkih. Zdelo se je, da nas danes še prav posebno vabi k sebi na goro. In isti dan ob treh popoldne je ista cerkev zažarela še enkrat v nenavadnem sijaju, v groznem plamenu. Ogabni italijanski sovrag toliko časa ni miroval, da jo je zažgal s svojimi topovi, ki sicer jako slabo zadevajo, to pot pa niso zgrešili svojega name-

na. Stoletja je kljubovala, postavljena na 1792 m visoki gori, viharjem, prizanašala jej je tudi strela z neba, a Lah jej ni prizanesel.

Opazovali smo z daljnogledom, kako je začela najprej goreti streha nad glavnim oltarjem. Od tu se je pomikal ogenj proti glavnemu cerkvenemu vhodu ter se slednjič polastil zvonikove strehe. Videlo se je, kako se je valil dim naravnost navzgor. Le semintja, kadar je potegnil severni veter, se je nagnil goreči steber ne-

koliko po strani, pa se kmalu vzravnal in se vzpenjal zopet navzgor. Ves prizor je trajal le malo časa; po preteku slabe ure se je kazalo že golo zidovje. Ker naš planinski kraj ni oddaljen več nego 10 kilometrov zračne črte od Višarij, videle so bistre oči tudi brez daljnogleda, kaj da se vrši na gori.

Marijino čudodelno podobo se prenesli sicer že v začetku italijanske vojske v Beljak ter jo postavili v oltar ondotne fran-

čiškanske cerkve, toda kaj je z notranjščino višarskega svetišča? Kaj z zvonovi, z istimi blagoglasnimi zvonovi, ki jih sliši pobožni romar še danes brneti? Kaj z duhovsko hišo in z drugimi poslopji? Kdo nam to pove, ko se nihče ne upa na gor!

Porušeno je svetišče, kamor roma že šesto stoletje množica božjepotnikov. A to svetišče bo zopet vstalo iz razvalin. In vstalo bo še lepše, kakor je bilo do sedaj.

Nekaj prepotrebneega.

Tam, kjer se ustanovi Marijina družba, se vpelje obenem tudi navdušenje za vse dobro. To nam pove skušnja. Prepričani smo, da je to navdušenje tista posebna milost, ki jo naša Kraljica deli svojim družabnikom in družabnicam. Komaj si jih vzpodbujal k čednosti, k dobrim delom, že je srce pripravljeno in odgovori: »Da storil, storila bom« — in začne res tudi izvajati svoje dobre sklepe. Pogosto, vsakdanje prejemanje svetega obhajila je najboljši, vidni dokaz trdne volje, dobrih sklepov.

Seveda je treba pri vsakem dobrem delu nekaj težav premagati; človeška narava se upira čednosti. Včasih celo starši ovirajo večkratno, vsakdanje sveto obhajilo, ali pa je cerkev oddaljena, stoji na hribu, včasih je pa dela čez glavo. Pogosto se pa vse te težave vsipljejo nad eno samo dušo, ki brez obhajilnega tolažila začne skoraj obupovati nad svojim bremenom. Vidimo pa, da ravno te vrste člani delajo Marijini družbi največ časti: premagajo s svojo vztrajnostjo vse težave, opravljajo zvesto svoje domače dolžnosti, porabijo zraven še pičli prosti čas za prejemanje svetih zakramentov.

Tako je prav. Dobro jim je namreč znano, da je **stanovitnost** v dobrem milost vseh milosti, in da se morajo v dosEGO te milosti tudi potruditi, da jim jo Bog sicer hoče dati, toda ne vsiliti.

In stanovitnost v dobrem, vztrajnost v dobrih delih, v čednostih mora biti cilj Marijinih družb, če hočejo doseči svoj namen. Z drugimi besedami povedano: Tvoji dobri sklepi naj ne veljajo samo za en dan ali teden, ampak vkolikor se dajo izvesti, naj ti veljajo za celo življenje. In če prideš v teku svojega življenja v nove razmere, kjer prejšnji dobri sklepi niso več tako praktični in izvedljivi, naredi si nove, ki pa naj bodo ravnotako trdni in dolgotrajni kot prvi.

Znabití si v skrbeh misliš: Kako bo mogoče, da vztrajam še toliko let! Nato odgovorim: Če za vsak dan svojega življenja posebej skrbiš, skrbiš za celo življenje, to se pravi: Imej trdne sklepe ostati stanovitna v celem življenju, pri tem pa se ne oziraj z nekakim strahom v bodočnost, ampak Bog ti dá doživeti en dan za drugim, da vsak dan posebej pokažeš svojo vztrajnost.

Glej, nesrečni apostol Juda je tudi dobro začel svoje apostolsko delovanje: hudiče je izganjal, čudeže delal, pa stanovitni ni bil in zato strašen njegov konec. Koliko drugih ljudi je dobro začelo Bogu služiti, pa niso bili vztrajni, in vsa njih dobra dela so splavala po vodi. Znabití sama poznaš nekdanje svoje tovaršice in sodružabnice; pridne so bile, pridne znabití bolj kot ti sama, in vendar ker niso bile stanovitne, spadajo sedaj med zgub-

ljene ovce, žalostno kajneda? Jokala bi se nad njimi!

Uči se iz tega, da moliš vsak dan za stanovitnost! Če ti jo Bog dá, ti dá obenem tudi nebesa. Mladost je sicer samaobsebi omahljiva; še posebno ženski spol, nagnjen k vihravosti, nepremišljenosti, po svoji naravi spremenljiv kot aprilovo vreme. Oblak nevolje pokrije čelo, ki je bilo še pred nekaj trenutki solnčno jasno. Pomisli samo, kolikokrat si že začela v tej ali oni čednosti se vaditi, storiti to ali ono dobro delo, hoditi vsak dan k sv. obhajilu, pa se ti je kar nekaj zazdelo, pa si vse vrgla v kraj. Iz te tvoje naravne omahljivosti te more dvigniti samo milost božja, milost svete stanovitnosti, ki jo Bog dá tistim, ki ga za njo prosijo.

In še nekaj! Nekí duhovnik mi je pred nekaj meseci tožil: »P o g o s t o sveto obhajilo imam v svoji Marijini družbi, pa v s a k d a n j e g a nimam, ne morem jih pripraviti do tega, čeravno bi imele časa.« Še posebej torej hočem poudariti stanovitnost v vsakdanjem svetem obhajilu. Vztrajati v mrazu, dežju, znabiti zjutraj še precej daleč iti v cerkev, ni majhna žrtev. Ali pa niso Marijine hčere poklicane k požrtvovalnosti? Ali se po dva-

ali tridnevnem prejemanju že naveličaš angelske hrane, kot Izraelci mane? in capljaš počasi za drugimi, ko bi vendar v sprejemanju svetega obhajila vsak član Marijine družbe moral biti prvi! Povej, ali ni vsakdanja pot k svetemu obhajilu pravzaprav pot v nebesa? In tisti nemir, ki te ovira v vsakdanjem svetem obhajilu, ali ne izvira iz tega, ker se ravnaš po svoji trmici, ker si ustvarjaš pobožnost po svoji glavi, ker ne poslušáš svojega dušnega vodnika? Izprašaj se! Ali ne izhaja nemir srca iz neodkritosrčnosti v zakramentu svete pokore? Ali ne ravnaš včasih prav nekrščansko? Ljubezen, prava krščanska ljubezen do bližnjega leži znabiti poteptana, zanemarjena v kakem prav zaprašenem kotu tvojega srca? Izprašaj se!

Zapomni si torej: Glej najprvo, da zadovoljiš svoje starše ali predstojnike v izpolnjevanju svojih domačih dolžnosti; porabi nato priliko k vsakdanjemu ali vsaj po možnosti večkratnemu svetemu obhajilu; in sveto obhajilo bo utrdilo tvoje dobre sklepe, pa je tudi potrebna prošnja k Jezusu za vztrajnost. Če te pripravimo do stanovitnega prejemanja svetega obhajila, te spravimo v nebesa.

Franc Pirc C. M.

Govor,

ki ga je imela Marija Mesner, članica št. rupertске Marijine družbe na Želinjah pri Velikovcu 8. septembra 1915.

Drage sestre v Mariji! Čast mi je, da morem enkrat Vas, drage mi sestre, pozdraviti. Zato Vam v imenu naše Marijine družbe v št. Rupertu kličem: Pozdravljene!

Pa čemu pravim sestre? O, to po vsej pravici. Saj smo vse hčere ene in iste Matere, preblazene Device Marije, vse smo si njo izvolile za svojo mater, njej se izročile v varstvo, njej se posvetile. O, kako smo srečne, da smo v družbi Marijini, da se smemo imenovati hčere Marijine! Sicer je lahko vsak častilec Marije, vendar jo pa še lažje časti, vnetejše ljubi, gotovejše posnema in z a t o tudi zaupnejše kliče, če se ji na poseben način posveti, če namreč vstopi v Marijino družbo. Glejte drage moje, ker smo se Mariji na poseben način darovale, naš bo tudi Marija izredno skrbno varovala.

Takrat, ko je naš mili Zveličar visel na krizu, Marija in sv. Janez pa sta stala pod njim, je priporočil Jezus Mariji sv. Ja-

neza rekoč: Glej, tvoj sin! In od tistega časa ga je Marija posebno ljubila, saj je njen od ljubega Jezusa odbran prvi otrok. Kajne, drage moje, kako srečen je bil sv. Janez, ker zdaj je bil v posebnem varstvu Marijinem. In nič manj srečne nismo me, ki smo v družbi Marijini. Saj če se spominimo na besede, ki jih je govoril mašnik ob sprejemu v družbo: »Sprejmi Te Marija v svoje varstvo«, nas to navdaja z nekako samozavestjo, da se nam ni ba! ničesar, ker smo pod varstvom Marijinim. Pač smo vsi kristjani otroci nebeške Matere; pri sv. krstu smo postali bratje Kristusovi in tako otroci Marijini, pa pri sv. obhajilu postanemo še bolj Kristusovi, po družbi pa še bolj Marijini.

Pa morebiti bo katera si mislila in ugovarjala: Čemu v družbo, saj se tudi izven družbe lahko pošteno živi. Draga moja! res ne tajim, da bi ne bilo mogoče. Ali vse drugače in lažje je v družbi, seveda če si namreč d o b r a nje-

na članica in vestno izpolnjuješ doižnosti, ki ti jih družba nalaga.

Poglejmo nekoliko dobrote, ki izhajajo iz družbe! Predvsem zadobiva Marija svojim otrokom milost, da začno Jezusa ljubiti in da vztrajajo v tej ljubezni. »Ostanite v moji ljubezni,« pravi Gospod sam. Srečna dekle, ki že mlada posveti njemu srce in se ne da premčiti zapeljivemu svetu, da bi pozabila na nebeškega Ženina! Blagor ti, če kubiš Jezusa, zakaj potem on kraljuje v tvojem srcu, njega samega imaš in ž njim

Nekaj nebeško-lepega je nedolžnost; srečen, stokrat srečen, kdor ta biser neomadeževan prinese skozi nevarne, mladostne dni! Kdo pa ostane najlažje nedolžen? Tisti, ki se skriva pod Marijin plašč, ki vstopi v Marijino družbo ter v njej vneto izpolnjuje vsa pravila in vodila. Ta nam povedo, kako živeti, da bomo vredni posebnega varstva Marijinega. Ta nas uči, kako se je ogibati nevarnosti, kako rabiti molitev in vse drugo, kar pomaga pri ohranjenju čistosti, Matí otroku posebno v nevarnostih hiti na pomoč, tako

Radecki pa na konj' sedi
In roženkranc v rokah drži ...
Radecki je en prav' gospod,
On je premagal zmir' povesod!

vse dobro. K temu ti veliko pomaga Marija in njena družba. Saj ona nič bolj ne želi, kakor to, da bi njeni otroci Jezusa ljubili, saj ona nam je prinesla Jezusa in z veseljem vodi svoje častivce k njemu. Kdor le Marijo posluša, ta je že na potu, ki vodi k Jezusu. Srca, ki so se Mariji posvetila, daruje Sinu, da jih napolni z ljubeznijo in tako osreči.

bo tudi devic Devica, naša ljuba nebeška Matí predvsem varovala svoje hčere, da jih ne zadene največja nesreča, da ne izgube rajske nedolžnosti in deviške čistosti. Drage moje, pa ravno ta čednost ima med svetom največ sovražnikov, in tudi ko si vpisana v Marijino družbo, ne misli, da bodo zapeljivci zdaj mirovali, ravno nasprotno, posluževali se bodo vseh mo-

gočih sredstev, da bi te od družbe spravili. Ali draga mi sestra v Mariji, bodi trdna, bodi odločna, oziraj se na Marijo, na naš vzor, njo zaupno kliči rekoč: O Marija, pokaži, da si moja mati, jaz hočem biti in ostati tvoj otrok. In lahko si zagotovljena, da te bo Marija obvarovala, saj je zato Marijina družba, da rešuje vse, ki se k njej zatekajo. V čem pa je bolj potrebno, da te Marija varuje, če ne ravno glede nedolžnosti? To je najdražje, kar imaš, in to imaš najbolje zavarovano v Marijini družbi, če si dobra njena članica.

V Marijini družbi bomo pa tudi lažje napredovale v drugih čednostih. Dolžnost nas vseh je, da gledamo na Mater, ki je vzor vseh čednosti in jo posnemamo. Če se bomo vestno držale pravil Marijine družbe in gledale na naš vzor, Marijo, bomo od dne do dne napredovale v ponižnosti in ljubezni, v pokorščini in čistosti in v vseh drugih čednostih. Veliko ložje bomo vse zoprnosti, zaničevanja, zasmehovanja in vsako preziranje prenesle, zadovoljneje bomo same s seboj. — Dalje Jezus sam pravi: Kjer stada ali trije v mojem imenu skupaj zbrani, sem jaz med njimi. In ravno ta Gospodova obljuba se lepo izpolnjuje v družbi. V njej je zbranih veliko deklet, katerih srca edini tudi takrat ljubezen do Marije, ko so si telesno oddaljene. Vse molijo k Mariji; kar katera moli, koristi vsem, in kar moli cela družba, koristi vsaki posamezni družbenici.

Drage moje! glejmo, da ne zanemarimo nikdar družbene molitve, opravimo to malenkostno službo Mariji v čast vselej pobožno in zaupno, s tem se bomo Mariji vsak dan nekako na novo posvetile in v varstvo izročile; za družbeno molitvijo pa naj nam bo sveti rožnivenec vedno najljubši spremljevalec.

Kratko rečeno po besedah sv. Bernarda: V družbi se čistejše živi, se redkejše greši, se ne greši tako hudo, in če se že greši, se lažje greh zapusti, v njej je človek bolj skrben in varen, nebeške milosti so obilnejše, umira se zaupnejše, izogne se lažje vicam, doseže se krasni venec v nebesih.

Drage moje! Če pomislimo vse te dobrote, ki nam izhajajo iz družbe, če smo res vnete in dobre nje članice, se nam pač raduje srce od veselja in hvaležnosti do naše predobre nebeške Matere, katera je nas nevredne izbrala za svoje hčere. O, bodimo ji vselej dobri otroci! Nikdar in nikjer se ne sramujmo tudi na zunaj pokazati, da smo Marijine hčere, nosimo rade in z zaupanjem Marijino svetinjo! Prihajajmo redno k shodom, in nauke, ki jih pri shodih slišimo, vestno izpolnjujmo! Pristopajmo k svetim zakramentom, ne samo kot nam nalažajo pravila, enkrat v mesecu, ampak prav pogosto, vsak teden, ali če mogoče, vsak dan! Prihitimo k tabernakeljnu in tu bomo dobile moč, da bomo mogle v vseh, tudi najhujših skušnjavah stanovitne ostati Bogu in Mariji! Opravljajmo goreče in otroško zaupno vsakdanjo družbeno molitev. Berimo družbeno glasilo »Bogoljub«, katerega naj ima vsaka družbenica naročenega, oziroma če jih je več v eni hiši, zadostuje eden. Dalje bodimo pokorne vodniku in predstojništvu, pa tudi vsaka naj v svoji družini doma daie drugim zgled pokorščine! Sramotno bi bilo za nas, če bi se starši ali gospodarji čez nas mogli pritoževati. Kjer je več deklet v eni hiši, naj bodo Marijine hčere vsem drugim v zgled, da se pozna, da so v družbi. Bodimo prijazne in ljubeznive do sodružbenic, ljubimo se kot sestre med seboj. Pridobivajmo in ogrevajmo srca svojih bližnjih za čast in slavo Marijino; glejmo da pripeljemo pod zastavo Marijino še veliko novih članic!

Koliko dobrot in milosti je za nas pripravljenih v družbi, če bomo zvesto in stanovitno služile Mariji. Le neomahljivo izpolnjujmo, kar smo pri sprejemu slovesno obljubile; goreče molimo, da bi bile vsikdar dobre članice. Dokler bomo take, se smemo vsikdar zaupno ozirati k Mariji rekoč: O Mati Božja, če v te zaupam, se bom gotovo zveličala, če me ti varuješ, se mi ni bati ničesar. Sladko je v Marijini družbi živeti, a še slajše umreti. Če bomo vedno Mariji zvesto udane, nas tudi ona ne bo nikdar zapustila, posebno pa še ob smrti nam bo Marija ob strani stala. V njeni družbi bomo zapustile svet, in v njeni družbi se bomo potem v nebesih vekomaj radovale.

Pregled Marijinih družb ljubljanske škofije.

Dekanija Vrhnika.

Dekanijski vodnik: Frančišek Hönigman, dekan na Vrhniki.

Število Marijinih družb: 23, članov: 1666, Marijin vrtec: 59.

	Družba:	Ustanov. leto:	St.	Marijin vrtec: dečki deklice:
Vrhnika	za dekleta	1900	244	
Bevke	za dekleta	1911	27	
Borovnica	za mladeniče	1903	29	
	za dekleta	1901	142	
			<u>171</u>	
Črni vrh	za mladeniče	1901	20	
	za dekleta	1901	71	
	za žene	1901	41	
			<u>132</u>	
Horjul	za mladeniče	1898	49	
	za dekleta	1898	153	
			<u>202</u>	
Dol. Logatec	za dekleta	1910	73	
Gor. Logatec	za dekleta	1898	51	
Podlipa	za mladeniče	1897	16	
	za dekleta	1897	50	
			<u>66</u>	
Polhovgradec	za mladeniče	1900	28	
	za dekleta	1900	195	
			<u>223</u>	
Preserje	za mladeniče	1904	34	
	za dekleta	1901	81	
			<u>115</u>	
Rakitna	za mladeniče	1903	30	
	za dekleta	1902	51	
			<u>81</u>	
Rovte	za dekleta	1903	166	
Sv. Trije Kralji	za dekleta	1913	45	24
Vrh	za dekleta	1905	40	
Zaplana	za dekleta	1901	30	35

Dekanija: Vipava.

Dekanijski vodnik: Gustav Koller, župnik v Podragi.

Število Marijinih družb; 17, članov: 656, Marijin vrtec: 542.

	Družba:	Ustanov. leto:	št.	Marijin vrtec dečki deklice:
Vipava	za mladeniče	1899	30	50
	» dekleta	1898	45	
			75	
Budanje	za dekleta	1902	56	60
Col	za dekleta	1898	54	
Lozice	za dekleta	1900	34	50
Planina	za dekleta	1900	14	38
Podraga	za mladeniče	1912	15	16
	» dekleta	1900	20	24
			35	40
Podkraj	za dekleta	1901	62	
Slap	za dekleta	1902	12	
Št. Vid	za dekleta	1908	39	27
				59
				86
Šturije	za dekleta	1901	140	64
Vrhpolje	za dekleta	1901	60	30
Goče	za mladeniče	1911	20	40
	» dekleta	1900	54	54
			74	94
Ustje	za mladeniče	1903	?	30
	» dekleta	1903	1	

V slovo

č. gosp. voditelju I v. T o m a ž i č u poklonila II. Marijina kongregacija pri uršulinkah v Ljubljani. — Sestavila M. Elizabeta.

Vrtnar zapušča vrt...

Otožno gre za njim cvetlic število,
ki jih srce njegovo je ljubilo,
ki jim pogled njegov je bil odprt.
Skrivnosten plač je čuti tam z gredic,
glej, solznomokre čaše so cvetlic.

Vi ste vrtnar, čuječ, skrban,
ki žrtvovali ste se dan na dan,
ki cvetje nežno ste gojili,
obrezovali in sadili...

In zdaj greste odtod — —
Zaplakalo bo cvetje nežno,
iz src privrelo bo hvaležno:
»Povrni Vam Gospod!«

Božu je znano, kaj ste nam storili,
kako z besedo srca ste blažili,
kako ste za Marijo srca vneli,
kako za njeno slavo ste goreli.

In zdaj greste odtod —
med drugo cvetje kliče Vas Gospod —
Vaš angel Vam odpira pota nova —
nebo Vam daj obilo blagoslova!

Cvetlična, gladka bodi nova pot —
nebes Kraljica spremljaj Vas povsod!
Hvaležnih src Vam kličemo v slovo:
»Gospod prebлагi, vrni Vam nebo!«

Cerkveni razgled

Po svetu.

Kardinal-dekan Serafin Vanutelli je umrl v Rimu 12. avgusta v starosti 84 let. Prvi izmed kardinalov se imenuje kardinal-dekan; on je torej prvi duhovnik za papežem. Pred leti je bil nuncij (papežev zastopnik) na Dunaju. Pri predzadnji volitvi papeža je dobil tudi nekaj glasov; pri zadnji volitvi je bil že prestar. — Zdaj je kardinal-dekan brat pokojnega, Vincenc Vanutelli.

Holandski poslanik pri Vatikanu. Te dni je nastopil svojo službo prvi zastopnik holandske države pri Vatikanu H. W. Regout.

Posvečenje novega škofa dr. J. Gföllnerja bo 10. oktobra v novi cerkvi Brezmadežnega spočetja Marijinega v Lincu. Slovesne obrede bo izvršil kardinal dunajski dr. Piffl; sopsvečevalca bosta škofa dr. Pfluger (Dunaj) in dr. Rieder (Solnograd).

Dva visoka kineška uradnika — postala katoličana. Kitajski zunanji minister Lusong-

Krasna si, bistra hči planin,
Brdu v prirodni si lepoti,
Ko ti prozernih globočin
Navihite temne srd ne moti,
Krasna si, hči planin!

Pa, oh, sretili tobi žuga
Vihar grozan, vihar strašan;
Prihrumel z gorkega bo juga,
Divjal čez plodno bo ravan,
Ki tvoja je napaja struga, —
Gerje, da daloč ni ta dan!

S. Gregorčič.

Umrl je za prvakom - kardinalom njegov mlajši tovariš, kardinal Lorenzelli, eden izmed mlajših članov »svetega kolegija«. Pred razdorom francoske države s Cerkvijo je bil nuncij v Parizu, potem nadškof v Luki na Laškem, nato kot »kardinal kurije« v Rimu.

Monakovski apostolski nuncij nadškof dr. Andrej Frühwirth je praznoval 21. avgusta 70 letnico rojstva. Msgr. Frühwirth je Avstrijec, rojen pri Sv. Ani na Štajerskem. Od 1880. do 1891. l. je bil provincijal avstrijske dominikanske province, nato 12 let redovni general; zadnjih osem let ima pa odgovorno službo kot nuncij v Monakovem.

Liang in predsednik odseka za kodifikacijo ustavnih držav Meliang sta pristopila v katoliško Cerkev.

Grof Kazimir Szeptycki — duhovnik. Nedavno je prejel zakrament sv. mašniškega posvečenja grof Kazimir Szeptycki, brat Ivovskega nadškofa grofa Andreja, ki so ga Rusi odvedli v vojno ujetništvo. Novomašnik Kazimir ima v kraju Bobrka velika posestva.

Povratek v katoliško cerkev. V zadnjih mesecih se je znatno pomnožilo število odličnih oseb na Angleškem, ki jih je vojska nagnila, da so prestopili iz anglikanske v katoliško cerkev. V Westmünstru in Southwark se

je oglasilo izredno veliko anglikanov, ki so prosili za pouk v katoliški veri.

Junaška žena. Nedavno je v Solnogradu vlak povozil neko gospo Ano Truhstorfer. Odrezali so ji obe nogi. Pri tem pa ni kar nič vzdihnila ali tožila. Zdravniki so se čudili. Ona pa pravi: »Mislila sem na naše vojake, ki morajo sedaj v vojski toliko trpeti in prestat.«

Po domovini.

Smrtna kosa. Štirje vpokojeni častitljivi duhovniki so umrli zaporedoma v dneh 5., 6., 7. in 13. septembra: 5. septembra se je nenadoma preselil v boljše življenje zlatomašnik č. g. **Jožef Preša**, župnik v p. v Trzinu. — Dne 6. septembra je po kratki bolezni preminul duhovni svetnik in župnik v pok. č. g. **Mihael Barbo**. Zadnja njegova služba je bila v Smledniku. Povsod, kjer je pastiroval, je bil vsled svojega ljubeznivega značaja splošno priljubljen; spoštovali so ga zlasti njegovi duhovni tovariši. — V Ljubljani je 7. septembra mirno v Gospodu zaspal msgr. **Anton Zupančič**, konz. svetnik in semeniški profesor v pokoju. Dosegel je lepo starost 75 let. Po 14letnem službovanju kot kaplan v Šmartnem pri Litiji, v Cerkljah, Mengšu in pri Sv. Jakobu v Ljubljani je bil imenovan za semeniškega profesorja, kjer je z vso vnemo vzgajal in pripravljaval bogoslovce za službo Gospodovo — celih 27 let. Nato je opešal in živel v pokoju še sedem let. Poleg svojega poklica se je pa z vsem ognjem posvetil delu za razvoj tako koristnega in potrebnega »Katoliškega tiskovnega društva« v Ljubljani; on je tisti mož, ki je to društvo takorekoč na noge postavil. Njegova dazeljivost in dobrotljivost je bila splošno znana. Razdal je vse sproti, kar je imel, sam pa je živel sila skromno. Spomenik njegov so njegova dela. — V Cerknici pa je umrl 13. septembra č. g. vpokojeni dekan **Fr. Kunstelj**. Rojen je bil leta 1844. v Radovljici, v mašnika posvečen leta 1867.

Pokopali so dne 25. avgusta mošenjskega župnika č. g. **Ivana Trpina**. Pokojni je bil svoj čas navidez vzor zdravega korenjaka; pred par leti je prestal hudo operacijo in jel bolehati. Srce mu je pešalo in je bilo že ob zadnjem romanju na Brezjah, ko je bil še zraven, sklepati, da utegne kmalu končati tek zemeljskega življenja. Duhovsko službo je opravljal 22 let. K pogrebu ga je spremilo 52 duhovnih tovarišev. Pokojni je bil zelo vnet za lepoto hiše božje in za blaginjo ljudstva. R. I. P.]

50letnico redovniške obljube je praznoval 31. avgusta frančiškan č. P. **Placid Fabiani**, bivši provincijal v Ljubljani. »Slovenec« je

za to priliko zaslužnemu in skromnemu redovniku zapisal to-le upravičeno pohvalo: »Preživel je tiho, svetu manj znano duhovniško življenje, polno žrtev in ljubezni do bližnjega, za ljubeznivimi in tihimi samostanskimi zidovi, največ pa v dušnem pastirstvu in v skrbi za bolnike. Slavjenec je bil rojen na božični dan leta 1846. v Novem mestu, med brate sv. Frančiška je vstopil leta 1864., novo mašo je pel leta 1870., nato je bil sedem let v Kamniku, od tedaj pa vedno v Ljubljani. 15 let je bil provincijal, spovednik v več ženskih samostanih, Rim ga je poslal vizitirat več drugih provincij, toda tihi mož je najraje sedel v spovednici in pri bolniški postelji. Če vidiš priprostega sina sv. Frančiška na ljubljanski ulici, niti ne moreš slutiti, koliko tolažbe in zdravja je prinesel ta mož v naše družine. Srce, do katerega nihče ni mogel, p. Placid ga je odprl s svojo ljubeznivostjo in svojo neutrudljivo blagostjo. — Na dan jubileja je bila v cerkvi Marijinega Oznanjenja slovesna sveta maša, nakar je p. Placid pred svojim provincijalom obnovil redovniško obljubo. Ta dan je gotovo obilo hvaležnih src gorko molilo v sveto nebo, da blagemu patru nakloni še dolgo vrsto let dobrih del in enkrat večno slavo v svetih nebesih.«

Nastavljeni so naslednji čč. gg. novomašniki lavantinske škofije kot kaplani: **Karol Arlič** v št. Jurij ob južni žel., **Karol Guček** v Muo, **Konrad Jarh** v Galicijo, **Josip Jeraj** v Celje, **Alojzij Kosi** v Staritrq, **Matija Krevh** na Remšnik, **Ivan Krušič** v Solčavo, **Bogdan Lendovšek** pri Sv. Martinu na Pohorju, **Jos. Rehar** v Laporje, **Jakob Safošnik** v Leskovec, **Maks Šlander** v Dramlje pri št. Juriju, **Feliks Vršič** k Sv. Tomažu blizu Ormoža, **J. Žmavc** v Rajhenburg. Prestavljena sta čč. gg. kaplana: **Adolf Grif** iz Mute v Trbovlje, **Anton Čečko** iz Dramelj v Poljčane. V Koprivnici je nastavljen kot kaplan č. g. **Jurij Cvetko**.

Duhovske zadeve v goriški škofiji. Nastavljeni so čč. gg. novomašniki: **Sava Zor** v Komnu, **Herman Trdan** v Prvačini, **Pavel Jelovčan** v Podbrdu, **J. Likar** v Solkanu.

Spremembe v štajerski kapucinski redovni provinci. Prestavljeni so sledeči oo. kapucini: Iz Gorice: o. **Mavricij** v Lipnico kot katehet in o. **Viktorin** v Muravo. Od Sv. Križa sta prestavljena: o. **Dionizij** v Knittelfeld kot katehet, br. **Rogerij** v Krško kot kuhar. Iz Lipnice: o. **Efrem** k sv. Križu, br. **Martin** v Gradec kot kuhar. Iz Krškega: br. **Jakob** k Sv. Križu kot vrtar. Iz Murave: o. **Irenej** v Švanberg in o. **Gracijan** v Knittelfeld. Iz Celovca: o. **Emilij** v Muravo. Iz Knittelfelda: o. **Tomaž** v Gradec kot koadjutor. Iz Gradca:

o. Janez v Krško, o. Bruno kot superior in br. Matija v Škofjo Loko kot vratar.

V uršulinskem samostanu v Ljubljani je bila 3. septembra t. l. izvoljena za prednico Ljubljančanka M. Maksimilijana Kolenc, ki je bila prej 15 let ravnateljica vnanje uršulinske ljudske in meščanske šole.

Castita M. Elizabeta Kremžar, uršulinka, »Bogoljubova« pesnica, je premeščena iz Ljubljane v Idrijo, kjer imajo uršulinke mlado nasebino. Želimo ji, da bi bil tudi idrijski zrak ugoden za pesnikovanje in bi nam od tam poslala še marsikako lepo pesmico.

V **Clevelandu v Ameriki** je umrl 25. julija župnik fare sv. Lovrenca g. Josip Lavrič. Preden se je podal v Ameriko, je služboval kot kaplan v Višnjigori in v Žireh. N. p. v m.!

Slikarsko delo v cerkvi sv. Antona Pad. na Viču pri Ljubljani je dovršeno. Cerkev je sedaj res lepa tako, da jih je malo na Kranjskem ali pa nobene, ki bi jo prekosila. Slikarja se je prav posrečila, to bo moral priznati vsakdo. Naj bi prostorno in lično svetišče bilo kraj milosti za vse Vičane.

Nov oltar. Dne 12. septembra je presvetli g. knezoškof posvetil nov oltar v Skaručini. Cerkev je po skrbi č. g. Mihaela Sajeta v lepem redu.

Marijine družbe.

Želinje pri Velikovcu (Krajevni shod Marijinih družb). Na Malo Gospojnico sta obiskali Marijini družbi iz Tinj in št. Ruperta svojo najmlajšo sestrico, 8. decembra lanskega leta ustanovljeno Marijino družbo na Želinjah. Bil je to prelep dan za vso želinjsko okolico, ki se bo gotovo vtisnil v spomin vsem dobrosmislečim. Prišel je s sv. mašo č. g. dr. Arnejc, vodja slovenskih Marijinih družb v naši škofiji. Že dopoldne je bilo prav slovesno. Cerkev je bila lepo okrašena z venci in cvetjem in napolnjena do zadnjega kotička pobožnih vernikov, in med prvo sv. mašo je pristopilo k sv. obhajilu nad 60 ljudi, družbenic in tudi drugih. Pri pridigi je navduševal domači gospod župnik starše, kako naj učijo svojo mladino Marijo častiti, ljubiti in posnemati. — Pravo dušno veselje pa je zavladalo popoldne. Prišlo je še več družbenic iz Tinj in št. Ruperta in so se vse zbrale pri križu in v lepi procesiji med prepevanjem Marijinih pesmi stopale v cerkev. Gotovo nad 60 družbenic. In zdaj je nastopil častiti gospod dr. Arnejc in govoril o veselju in o sadu Marijinih družb, kakor še nismo slišali nikoli. Marijina družba je blagor za posameznika, starše in za celo okolico. — Po petih litanijah in slovesnem blagoslovu smo se zbrali v župnišču in nasto-

pale so družbenice ena za drugo: Nežika Kasl z deklamacijo (pozdrav), Marijana Miglar iz Tinj s spretnim govorom o srčnosti, ki jo je treba Marijini hčeri, da preмага vsa nasprotovanja in lastno popačeno voljo. Nadalje šentrupertska Marija Mesner, kako ravno v družbi najdemo po Mariji milost in ljubezen Jezusovo in moremo najbolj napredovati v čednostih. Nežika Juh je navduševala za delo v odsekih. — Nazadnje pa je zopet nastopil č. g. dr. Arnejc in v prelepem govoru resnošaljivo, po samo njemu lastnem načinu, polagal na srce ljubezen in skrb za zapuščene bolnike in sploh ljubezen do težavnega, do truda in dela, ki sicer nikakor ne diši popačeni človeški naravi. Ali ravno to stori človeka zadovoljnega, in ravno po takem stremljenju in delu začnejo ljudje, po malem celo nasprotniki ceniti Marijino družbo. — Bil je to prekrasen dan! Bog, neskončno dobrotljivi, daj, da bi vse to, kar se je ta dan sejalo in sadilo, vzrastlo prav krepko in rodilo stoteren sad. Zlasti pa, da bi okrepčalo našo šibko drevesce — 16 družbenic in 10 kandidatinj — da bi postalo čvrsto drevo z obilnim zlahtnim sadom!

Ivan Dolinar, župnik.

Vič. Na praznik Marijinega Vnebovzetja smo imeli letni slovesni sprejem v deklško Marijino družbo. Sprejel je g. župnik č. P. Avguštin 14 kandidatinj. Majhno število, kajne za župnijo, ki šteje 5000 duš! Pa ne čudite se! Eni kandidatinj je vstop komaj ubranila mati, druge teta ni pustila, tretja se je sama skujala itd. Dokler bodo v župniji taki starši, ni pričakovati večjega števila. Drugače pa družba deluje prav pridno, posebno v svojih odsekih. Za ranjene vojake je nabrala že lepo svoto denarja, ki se je poslala na pristojno mesto. Agitacija za naročanje dobrih časopisov, posebno družbenega glasila, je naravnost izvrstna. Kje je družba s 86 družbenicami, ki bi imela naročenih 116 »Bogoljubov«? (Vsa čast! Ur.) Tudi notranje družbeno življenje je precej redno. Nekoliko je sicer begajo sedanje vojne razmere, pa upamo, da ne bo huđeega. Posebno pohvalo pa zasluži evharistični odsek, ki s toliko vnemo skrbi za lepoto hiše božje. To delo je bilo do sedaj pri nas posebno težavno, ker razna dela v novi cerkvi še niso bila dogotovljena; a v prihodnje bo lažje, ker je zadnje delo — slikanje cerkve — končano ter vsi odri odstranjeni. To dejstvo bo gotovo pridne delavke še bolj vnemalo, da bodo tudi v prihodnje skrbele za snago in kras v hiši božji.

Pa je res lepa viška cerkev, vabljava, prikupljiva, nekaj posebnega, pravijo tujci, ki jo pridejo gledat, — »gosposka« jo je imenoval nekdo, nekaj izrednega, lahko rečemo izmed

najlepših v ljubljanski škofiji. Bližnje Marijine družbe vabimo, da pri priložnosti pridejo počastiti sv. Antona Pad. in si obenem ogledajo lepo novo cerkev!

Stopiče. Desetletnico naše dekliske Marijine družbe smo obhajali s tridnevnimi duhovnimi vajami, katere je izredno praktično vodil preč. g. Alojzij Plantarič. Do sedaj je družba imela 360 članic; omožilo se jih je 75; 25 jih je šlo v Ameriko, 11 pa v večnost; v samostanu jih je svetu odmrlo 12; 16 se jih je podalo med svet. Ker je Marijina družba »urejena četa«, naj našo kroniko primerno sedanjemu času tudi po vojaško zaključimo: »na fronti« nas je sedaj 221, 43 se jih pa še vežba. »Bogoljubovega« urednika pa utegne zanimati, če mu zaupno povemo, da sramežljivoboječe posegamo nekoliko tudi v »sveto vojsko«; malo nad pol »tucata« imamo prvovrstnih abstinenc, štirikrat toliko pa druge stopnje.

Št. Rupert pri Velikovcu. Naša družba, četudi obstoja že precej časa, da malo slišati o sebi. Ali mar spimo? O ne! Živimo, pa še precej se gibljemo. Odseke imamo vse. Tudi precej abstinenc. »Bogoljuba« čitamo vse. Sploh je družba vrlo organizirana. Komu se imamo zahvaliti za vse to? Častiti sestri Fabijani, ki je pomagala g. župniku pri vodstvu družbe. Č. sestra Fabijana je vodila družbo res vzorno, kar je bilo v našem kraju, tako blizu mesta, zelo težavno. In zdaj so nam vzeli našo vzorno vodnico. Samostansko predstojništvo jo je poslalo drugam. Težko je bilo dekletom, a vdati se moramo mirno v božje naredbe. Dekleta, pokažite, da ste bile vredne take pomočnice č. g. župnika! Ne iz družbe, ampak še bolj se je oklenimo! To ji bo v največjo tolažbo in najboljšo plačilo za obilen trud, ki ga je imela z družbo. Častiti sestri pa najsrčneje: Bog Vam vrni!

Se nekaj koroškimi dekletom. Marsikatera se pritožuje, da v »Bogoljuba« ni nič s Koroškega. Koroška dekleta, poročajte o svojih družbah v »Bogoljub«. Saj imamo vendar že mnogo družb. Pokažite, da imamo tudi Korošice zmožnost, biti vzorne Marijine hčerke, kot one na Kranjskem in Štajerskem. Zbrišimo ta madež, da bi Korošice dremale!

Iz Majšperga. Dolgo časa je minolo prej, ko je nastopila Marijina družba pri nas v Majšpergu. Po vseh župnijah imajo dekleta Marijine družbe več naročenega »Bogoljuba«, kakor pa pri nas v Majšpergu. Zato skrbimo tudi me, da ne zaostanemo. Mesto vseh tistih nepotrebnih stvari se lahko »Bogoljub« dobi. Ako hočemo biti res prave Marijine hčere, potem moramo vse opustiti in rade njo posnemati, potem šele postanemo prave hčere Marijine. Ona ljubi le nas vseh ponižnost in pa

čisto srce, ne pa ošabnost, kakor je dandanes na svetu, žalibog! Ako nas pa skušnjava napada iti v gostilno, potem se pa zmislimo na svoje ljube brate ali pa celo na svoje očete, kje da so. Mislimo, da na krvavem bojnem polju. In tja ne hodimo, ker takih deklet ne ljubi več Marija. — Družbenica.

Solčava. Že drugokrat je priplaval smrtni angel nad našo Marijino družbo in tokrat odpeljal 16letno Micko Vršnik, p. d. Robanovo, v rajski Marijin vrt. »Zgodaj je končala, pa je izpolnila veliko let« (Modr. 4, 13), ker je bila zgledna družbenica, pridna naročnica in bralka družbenega glasila »Bogoljuba«. Ob pogrebu (22. junija) so vse članice darovale za njo sv. obhajilo.

Iz Stare Loke. Dne 4. junija je umrla Marijana Kržišnik, Marijina družbenica. Rojena je bila leta 1864. na Logu, fare Poljanske. Rajnica je bila zgledno ponižna in goreča družbenica. Služila je 36 let, in sicer v Poljanah šest let, sedem let pri uršulinkah in 23 let pri g. župniku Al. Kumer. Njen pogreb se je slovesno vršil 5. junija. V precejšnjem številu so jo namreč spremljale razen domače družbe tudi družbenice iz Škofje Loke.

SPOMINJAJTE SE UMLIH.

Alojzij Pucef, Zalisec.

Marija Bergant, Dev. Mar. Polje.

Marija Čemažar, Dev. Mar. Polje.

Marija Triler, Dev. Mar. Polje.

Marija Vršnik, Solčava.

Terezija Smuk, šmihel pri Novem mestu.

Jožefa Weis, šmihel pri Novem mestu.

Angela Šinkovec, Ljubljana.

Mana Hubad, Zapogče, 2. septembra.

Književnost.

Zdravo Tijelo Isusovo. Molitvenik u slavu oltarskom Sakramentu. Priredio dr. Ivan Šarić, pomoćni biskup vrhbosanski. Sa 34 slike. Sarajevo. Naklada kaptola vrhbosanskega... — To je nov krasen molitvenik v hrvaškem jeziku. Obsega 472 strani. V drugem delu ima navadne molitve, na koncu istih pa dolgo vrsto pesmi. V prvem delu pa je 30 premišljevanj v čast presv. R. Telesu, razdeljenih na tri dele: 1. pred sv. obhajilom, 2. po sv. obhajilu, 3. obiski Najsvetejšega. Ta premišljevanja je preložil presvetli gospod biskup Šarić iz francoščine in so izredno lepa, izvirna, poetična; podobno lepa kakor ona v knjižici »Bog med nami«, in vendar zopet čisto drugačna. Najbrž bomo ta premišljevanja enkrat preložili v slovenščino in jih objavili ali v »Bogoljuba« ali v

posebni knjižici. To je užitek za duše, ki želé Boga moliti v duhu in v resnici. — »Zdravo Tijelo Isusovo« je zdaj najlepši molitvenik hrvatski. Kdor želi imeti hrvatski molitvenik, mu ne moremo svetovati boljšega.

V MOLITEV SE PRIPOROČAJO:

Neka domača hči, da bi mogla bolj neovirano izvrševati verske vaje. — Neki vojak, da bi se srečno vrnil iz vojne. — Pijančevanju udana oseba. — Dve družini. — Bolan duhovnik.

ZAHVALE.

P. M. Mar. Pomočnici na Rakovniku za ozdravljenje svoje matere. — F. M. Materi božji za dobljeno duhovno pomoč ter ozdravljenje hude rane brez grozeče zdravniške operacije. — Ivan Počivalšek presv. Srcu Jezusovemu in Marijinemu za dušno in telesno pomoč v bolezni. — K. D. presv. Srcu Jezusovemu in Marijinemu ter sv. Alojziju za uslišanje v dušnih in telesnih potrebah. — Frančiška Vidrih sv. Jožefu in sv. Antonu za ozdravljenje živine.

Darovi.

VIII. izkaz darov armade sv. križa za sveto deželo.

Uršula Hrovat, Ledeča vas, 26 K 11 v; Marija Dajčer, Kamenščak, 34 K; Neža Žurman, Ljubljana, 160 K 90 v; župni urad Srednja vas 20 K; Marija Rode, Rodica, 52 K; Roza Ekart, št. Janž, 27 K 60 v; Marija Slana, Ptuj, 71 K 10 v; Neža Hriberšek, šoštanj, 72 K; Marija Bevc, Kamna gorica, 25 K 60 v; Ana Mihelič, Ljubljana, 62 K; Ivana Valenčič, Nandanje selo, 115 K; Karolina Knoblehar, Novo mesto, 96 K; Erjavcova Mikolič Marija, Brattonci, 191 K 54 v; Maks Stanonik, kaplan v Kostanjevici, 63 K 28 v; Jera Štibernik, Dobrunje, 28 K 90 v; Neža Mohorič, Davča, 22 K 69 v; Terezija Čerček, Slivje, 20 K 70 v; Marija Bukovec, Topol, 8 K; Ivan Furlan, Postojna, 2 K; Ter. Jakše, Razdrto, 13 K; Ivana Goričan, Lancja vas, 46 K 10 v; Neža Križnar, Ljubljana, 18 K 30 v; Marija Strahovnik, Velenje, 35 K 10 v; Helena šajn, Knežak, 42 K 60 v; Andrej Čančar, Rute, 2 K; Urša Bizjan, Moravče, 8 K; Marija Kolšek, Braslovče, 18 K; Janez Bajec, št. Jurij, 7 K; Urša Hudoklin, št. Jernej, 4 K 60 v; župni urad Bočna 6 K; Marija Strgar, Volče, 5 K 50 v; Jožefa Snoj,

Ježica, 2 K; Florijan Rahle, Celje, 18 K; Zofija Wetzl, Mitlova, 7 K; Uredništvo Bogoljuba 46 K; župni urad Boh. Bistrica 25 K 80 v; Marj. Florjan, Vransko, 16 K; Jakob Kosi, župnik, št. Lenart, 1 K 70 v; Fr. Stržaj, župnik na Koprivniku, 6 K 20 v; Ivan Komatar 3 K; Janez Korent, Griže, 13 K; Martin Oset, Hruševce, 9 K; Janez Gorec, Ljubljana, 2 K; Liza Brumec, Studenice, 16 K 30 v; Ivan Močnik, Skorno, 5 K 60 v; Marija Pfeifer, Kranj, 4 K; Marija Platnar, Iska vas, 1 K 60 v; Marija Grebenc 1 K; neimenovane osebe 7 K.

P. Jeronim Knoblehar v Ljubljani.

Za »Dejanje sv. Detinstva« so poslali čč. gg.: Doberšek Franc, kaplan v Žalcu, 3 K 04 v; Maks Stanonik, kaplan v Kostanjevici, 7 K 85 vin.; Jakob Aljaž, kn. šk. duhovni svetnik in župnik na Dovjem, 35 K; dr. Fr. Knavs, dekan, št. Peter pri Gorici, 15 K 79 v; župnijski urad na Homcu 14 K; Henrik Verk, dekan, Videm na Štajerskem, 50 K (kot dosmrtni član vplačal II. polovico).

Za Apostolstvo sv. Cirila in Metoda, župni urad Gor. Logatec 15 K 16 v; Štanga 20 K; Cerkev Srca Jezusovega v Ljubljani 30 K 10 v; Kostanjevica 4 K 82 v; Sela pri Kamniku 12 K 50 v; Bračko Terezija 3 K 40 v; Irgolič Roza 1 K; Radeče pri Zid. mostu 8 K 12 v; Mirna peč 23 K 20 v; Dovje 57 K; Ivan Jenčič 30 K; Ježica 32 K; M. Vilar 2 K; Sora 60 K; Sela pri Šumbergu 20 K; Prečina 6 K 60 v; Tržič 62 K; III. Marijina družba pri Uršulinah 100 K (1 venec zbrala gđca M. Šiberl); Šentpeterska Marijina družba 13 K 80 v.

Za bolgarski misijon: župni urad Cerklje na Gor. 200 K. Za usmiljenke v Odrinu: Neimenovan 10 K.

Za bosenski misijon: župni urad Cerklje 100 K; Marija Mikuletič, Harije (za bosensko deklico) 20 K 10 v; Katarina Devetak za novomašnike 3 K.

Za Kruh sv. Antona: Jožef Rakun, Rečica, 30 K; neimenovan v zahvalo za ozdravljenje bolne živine 12 K.

Za afrikanske misijone: župni urad Sv. Jakob ob Savi 20 K; g. Fr. Dobršek, žalec, 20 K.

Za molitvenik vojakom: G. Fr. Lavtižar, c. kr. okr. šolski nadzornik, Ljubljana, 5 K; g. župnik Meško 1 K; g. kaplan Bukovšek, Prihova, 5 K; po g. Iv. Tomažiču 20 K.

Za kitajski misijon: župni urad Nazarje 20 K.

Za odkup poganskega otroka: Po gosp. kaplanu Švigeljnu, Bloke, 30 K.

Rožnovenški odpustki in prva nedelja v mescu oktobru.

(Vide Acta Sed. Ap. v. 458.)

Po novem cerkvenem koledarju se odslej obhaja spomin rožnovenške Marije vselej na določen dan v mescu, t. j. 7. oktobra. Na ta dan so priborili kristjani zmago nad Turčini. Odpustki kakor o porcijunkuli se pa še vedno dobivajo prvo nedeljo v mescu oktobru. To pa le tam, kjer je kanonično vpeljana prvotna dominikanska bratovščina, pri kateri se vsak leden izmolijo vsi trije deli rožnega venca. Po novem dovoljenju se ti odpustki začnejo že v soboto opoldan in trajajo v nedeljo do polnoči, skupno torej 36 ur. Kolikorkrat v tem času obišeš cerkev in v nji pomoliš v papežev namen n. pr. po petkrat Očenaš in Ččenamarija ali en odstavek rožnega venca ali kake litanijske ali kaj podobnega, tolikokrat dobiš popolni odpustek. Prejeti se mora spoved in sv. obhajilo. Obhajilo velja že v soboto in nedeljo, spoved pa že štiri dni prej. Te odpustke daruješ komur hočeš, živim ali mrtvim. Prepusti jih Mariji, da jih ona razdeli po svoji previdnosti. Kako lahek pomoček imaš, da poplačaš mnogo dušnih dolgov, časnih kazni sebi ali drugim! Porabi dobro to priliko! Že ti odpustki so vredni, da bi se povsod vpeljala bratovščina sv. rožnega venca.

Vsem Slovencem in Slo- venkam!

»Slovenska Straža« nam je doposlala sledeče naznanilo in vabilo:

Žrebanje velike loterije »Slov. Straže« se nepreklicno vrši v torek, dne 26. oktobra t. l. Dober mesec imamo torej samo do žrebanja. Vsi naši darovi naj se zato v tem mescu z največjo požrtvovalnostjo osredotočijo na to loterijo, ki je namenjena v podporo revnim otrokom ter vdovam in sirotam padlih vojakov in invalidom. Čim lepši bo uspeh te loterije, več bodo dobili tudi naši slepci. Loterija obsega 1715 dobitev v skupni vrednosti 20.000 K. Glavni dobiček v vrednosti 5000 K. Srečka samo 1 K. Ali je treba še kaj priporočilnih besedi? Sramota bi bila za Slovence, ako bi sami ne pojмили velikega pomena in plemenitega namena te loterije. Zato takoj pišite po srečke na loterijo »Slov. Straže« v

Ljubljano. Zahtevajte povsod takoj srečke »Slovenske Straže«! Naberite takoj po kronicah med znanci in znankami za srečke in naročite na skupni naslov več srečk skupno. Kdor za dom ima srcé — naj ima zanj tudi dejanja. Do 26. oktobra delajmo vsi za loterijo »Slovenske Straže«! Sijajen uspeh loterije »Slovenske Straže« naj briše narodu solzé!

Prosimo, pomagajte še!

Dušne potrebe vojakov so še vedno velike. Storili smo zanje že marsikaj, pa še davno ne dosti. Manjka jim še molitvenikov, molitvic, rožnih vencev, podučnih in tolažilnih pisem itd. Ne čudite se torej in ne spodtikajte se, če še vedno prosimo dobra srca: Pomagajte! Potreba je velika, pomoč je nujna! Glejte, še država, ki ima milijarde, ne zmore sama vsega za vojake, ampak se obrača do prebivalstva: dajte zlatnine, dajte bakra, dajte volne, vreč, gorke zimske obleke, sadja, tobaka itd. itd. Zakaj bi torej mi ne smeli prositi za te reveže, ki so morda z vsem bolj preskrbljeni, kakor z duhovnimi potrebščinami! Mnogi ljudje ne čutijo potrebe, za take reči skrbeti, nekdo pa mora. Za nobeno stvar ne bo denar bolje naložen, kakor za to, kar dušam vojakov koristi. Nekateri ste že precej darovali v te namene — Bog vam povrni stotisočkrat! — drugi pa še nič. Priložnosti pa je še vedno dosti. Kupite vojakom molitvenikov, ali pa jim pošljite svojih in nabirajte jih še pri drugih. Kupite rožnih vencev, ranjencem tolažilnih pisem itd.! In če sami ne veste kje kupiti in kam odposlati in če zaupate »Bogoljubu«, lahko pošljete njemu, ki bo vse pošteno oddal in oskrbel; Bog pa, ki na skrivnem vidi, vam bo povrnil.

Kjer pa imate svoje domače v vojski, je pa najbolje, da jim knjižico »Krščanski vojak« sami kupite in pošljete. Dobi se v Katoliški bukvarni v Ljubljani in stane, kakor rečeno, samo 30 vin. In za te bore tri groške dobi vojak vse nauke in molitve, ki jih potrebuje v vojski.

LISTNICA.

Doposlana vojna pisma, kolikor so porabljiva, pridejo na vrsto prihodnjič. — Sv. Rupert v Slov. gor. Vašega dopisa ni mogoče prinesiti; Bogoljub ni za to poklican; upajmo, da se ustreže vaši upravičeni želji na drug način. — Več spisov in pesmi došlo nerabljivih.

presv. Srca Jezusovega; b) tistim, ki nosijo višnjevi škapulir.

4. Ponedeljek. Sv. Frančišek Ser. Tretjerednikom popolni odpustek in vesoljna odveza.

6. Sreda. Sv. Marija Frančiška. Tretjerednikom popolni odpustek v redovni cerkvi; kjer te ni, pa v farni cerkvi.

7. Četrtek, prvi v mesecu. Praznik sv. rožnega venca. Od včeraj popoldne pa do danes opolnoči dobe v cerkvah, v katerih je ustanovljena bratovščina sv. rožnega venca, vsi verniki popolni odpustek pod navadnimi pogoji, in sicer tolikrat, kolikorkrat obiščejo cerkev ali kapelo in tam molijo po namenu sv. očeta. Popolni odpustek udom bratovščine sv. Rešnjega Telesa kakor 1. dan.

10. Nedelja. Materinstvo prečastite Device Marije. Popolni odpustek udom bratovščine naše ljube Gospe presv. Srca v bratovski cerkvi.

13. Sreda. Sv. Danijel in tovariši. Popolni odpustek tretjerednikom kakor 6. dan.

15. Petek. Sv. Terezija. Popolni odpustek: a) vsem vernikom v karmelitskih

cerkvah, udom škapulirske bratovščine karmelske Matere božje tudi v farnih cerkvah, če ne morejo obiskati redovne cerkve; b) onim, ki nosijo višnjevi škapulir; c) udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa.

19. Torek. Sv. Peter Alkantarski. Popolni odpustek tretjerednikom kakor 6. dan.

23. Sobota. Sv. Janez Kapistran. Popolni odpustek tretjerednikom kakor 6. dan.

24. Nedelja. Sv. Rafael. Popolni odpustek udom družbe sv. Rafaela.

31. Nedelja, zadnja v mesecu. Popolni odpustek vsem, ki trikrat na teden skupno z drugimi molijo sv. rožni venec.

Misijon.

Hčerke iz dobrih rodbin, ki čutijo v sebi poklic za redovništvo in se hočejo posvetiti vzgoji revnih otrok in misijonskemu delu v tu- in inozemstvu, se sprostno v

samostan Srca Jezusovega

(Herz-Jesu-Kloster)

038

Dunaj XXI. Leopoldauerstrasse 123.

Izborno se je obneslo za vojake v vojski in
sploh za vsakega kot najboljšje

bol oblažajoče mazanje

pri prehlajenju, reumatizmu, gibu, influenci,
prani, vratni in bolesti v hrbtu

Dr. Richter-ja

Sidro-Liniment. kapsici
compos.

Nadomestilo
za **Sidro-Pain-Expeller.**

Steklenica kron. — 80, 1'40, 2'—

Dobiva se v lekarnah ali direktno
v Dr. Richter-ja lekarni „Pri zlatem levu“,
Praga, 1., Elizabetna cesta 6.

Dnevno raspoliljanje.

5 vinarjev

stane dopisnica, potom katero
izvolite zahtevati moj glavni ce-
nik s 4000 slikami, obsegajoč
bogato izbero pripravnih pred-
metov za vsakdanjo rabo in da-
rila; cenik se pošlje vsakomur
zastonj in poštnine prosto.

Prva tovarna ur JAN KONRAD,
o. in kr. dvorni založnik, Brüx št. 1225 (Češko).

Pristne nikeln. žepne ure po 4-20 K, 5-— K.
V srebrn 8-40 K, 9-50 K. Nikeln. budilka 2-90 K,
ure s kukavico 7-85 K, ure s nihalom 9-— K.
Pošilja se po povzetju. - Neugajajoče se za-
572 menja ali denar nazaj.

Izšla je

Družinska Pratika 1916

s podobo sv. Družine. — Cena izvodu 28 vin.

Dobiva se v vseh trgovinah po Slovenskem.

Razprošajalci imajo velik popust.

▶ Zahtevajte jo povsod! ◀

Tega najboljšega in najcenejšega ljudskega koledarja ne sme
manjkati v nobeni slovenski hiši.

CRESCERE
FORTIS

SANATORIUM · EMONA
ZA NOTRANJE · IN · KIRURGIČNE · BOLEZNI ·
· PORODNIŠNICA.

L · JUBLJANA · KOMENSKEGA · ULICA · 4
SEF · ZDRAVNIK · PRIMARIJ · DR · FR · DERGANČ

1625

500 K

Vam plačam, ako Vaših kurjih oces, bradavic in trde kože, tekotom 3 dni s korenino, brez bolečin ne odpravi

Ria-Balsam. Cena lončku z jamstvenim pis-mom K 1.—, 3 lončki K 2·50, 6 lončkov K 4½.

KEMENY, Kaschau (Kassa) 1., poštni predal 12/102, Ogr.

Bogata zaloga 546

šivalnih strojev,
koles, pisalnih strojev

pri
Ivan Jax & sin
Ljubljana,
Dunajska cesta 17.

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje!

LJUDSKA POSOJILNICA

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 6, pritličje, v lastni hiši, nasproti hotela „Union“ za frančiškansko cerkvijo sprejema hranilne vloge in vloge v tekočem računu, za katere jamčijo ne samo njeni zadržniki temveč tudi cela dežela Kranjska, in jih obrestuje po

4 3/4 %

brez kakega od-bitka, tako da prejme vložnik od vsakih vloženih 100 kron čistih obresti 4·75 K na leto. Stanje vlog je bilo koncem marca 1914 čez 22 mlj. jonov K. Za nalaganje po pošti so poštno-hranilnične polo-žnice brezpl. na razpolago.

Načelstvo.

Dnevnik:

„Slovenec“

celoletno	K 26.—
polletno	„ 13.—
četrletno	„ 6·50
mesečno	„ 2·20

stane po pošti prejeman:

Sobotna izdaja celoletno 7 kron.

KATOLISKA TISKARNA

V LJUBLJANI

sprejema v natisk vsakojake tiskovine od preproste do najfinejše izvršitve.